

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

POLITIKAI LAP

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. -85 kor.
Nyilvánt. soronként 25 fillér

JÖVEL SZENTLÉLEK...

A Békésmegyei Függetlenség számára írta: Benka Gyula.

Az áhitat szárnyain emelkedik fel templomainkból az Isten segítségét kérő fohász: „Jövel szentlélek!”

A legdurvább pantheismus hirdette már ezredévekkel ezelőtt a teremő Istennek minden teremtményre kiható közreműködését. Ezt a világnézetet végtelenül megnevesítette Jézus szellemi kinyilatkoztatása, mely szerint a javulás és lelki megnevesedés útján járó embert Isten támogatja a tökéletesedés azon útján, melyen az üdvösségét kereső embernek járnia kell.

A legutolsó tárgyon, még a fűszálon rengő harmatcseppek is visszatükröződik a sok millió mértföldről hozzánk siető nap-sugár. Az embervilág jelentéktelennek látszó egyeseiben is megcsendül a lelkiismeret Isteni szöze, mely a csábítás és kínos megkísértetés pillanataiban is megvonja a különbséget a jó és rossz között. Ezt a lelkiismeretet mondá már a bölcs Sokrates bennünk élő Istenségnek. A mindennapi tapasztalatok kioktató hatása alatt

fejlődő emberi ész, még zsenge fejlődésében is reá mutat arra, mit kell az embernek tennie, hogy minden körülmények között ember maradhasson, ki félelemmel, de bizó szeretettel gondolhasson Istenére, ki őt az étellel, az öntudatossá és szabaddá fejlődő étellel megajándékozza. Még a bűnnek keserű mérge is orvosság a lelkiismerettel és ésszel megáldott emberre, mert bűnbánatos szívével felismeri, hogy téves utra kanyarodott s el kell fojtania bűnös hajlamait s aljas vágyait, ha teremő Istenéhez megtérni akar.

Emberi természetünket, főleg lelki életünknek ezen Istenes irányában nyilatkozik meg előttünk Istennek igazra, jóra, nemésre hívogató szent lelke. Ezért hasson föl a hívők ajakán ez ünnepen ez a szent ének: „Jövel szent lélek!”

Jövel szent lélek, vezesd nemzetünk nagy családját, hogy az Istenfélelemben, az igazság tisztelésében, az erkölcsi jellemesedésben emelkedjék az emberileg megközelíthető tökéle-

tesség magaslatára. Jövel szent lélek, segítsd a családokat, hogy az ifju nemzedék vallás-erkölcsi nevelésében megtalálják azt az utat, mely érzéki kényeztetéstől, hiu nagyravágyástól, aljas irigység és gyűlölközéstől menten vezet a folytonos javulás és megnevesedés felé. Isten segítő szelleme! Erősítsd meg minden jóban mindazokat, kik a családoktól az ifju nemzedéket átveszik — hogy tovább neveljék s minden álnokságtól menten szoktatják és oktatják azon becsületes munkára, melyből az ember értéke, Istenes és hazafias jelleme leolvasható.

Isten segítő szelleme! Vajha meglátszanék áldást hintő közreműködésed mindazoknak, kiket Te népek és nemzetek vezető embereivé avattál, hogy munkájuk sikerében, önzetlen élet-példájuk serkentő hatásában legyenek ők a Te választott néped, kikre a vezetett tömeg tisztelő bizalommal tekint.

A mi magyar nemzetünket emésztő pártoskodás, fajgyűlölet, aljas cselvetés s önértékben megalázó szolgálalkúság

ellen védjed és segítsd, hogy mi a Te segítő szellemed, áldásaid naponként láthassuk, jobb jövő felé haladó fejlődésünk minden lépésében.

Hálátlan és tévelygő butaságban élénk mindnyájan, ha a fohász babonás erejében bizva, Isten csodás kegyelmét várnók s nem ragadnánk meg minden alkalmat arra, hogy lelkiismeretünk és eszességünk tudatos ápolásával és művelésével önerőnkkel nem egyengetnők azt az utat, mely Isten segítő szent lelkének eljövételét lehetővé teszi. Épen ebben áll nemzeti és emberi művelődésünk nagy jelentősége, melynek folytonosan növekvő feladatai hivatásukat szerető jeles íróknak, tudósoknak, nevelőknek s lelkészeknek és államférfiaknak tervszerű és összhangzó közreműködését teszi szükségessé.

Az Istenfélelemnek az ember és hazaszeretetnek lelkesítő ereje fűzzön ma mindnyájunkat egybe, midőn a hívőkkel mi is így fohászunk: „Jövel szent lélek!”

ACCORD.

A minap leánytársaságban
Föltvásták egy versedet
És a sok bájos ismeretlen
Bírálgatta a lelketed:

— Milyen nemes! — mondotta egyik,
Milyen szerelmes! — szölt a más;
Minden szava egy piros virág,
Minden sora egy vallomás.
Vajjon az a „hallgatag lány”
Akit imádva megdaldol:
Létezik-e valahol? ...

Pajkos, szöke, barna lányok
Eltűnődnek e felett,
Diadalmas kérkedéssel
Ajkamon a felelet.
De a szivem megremeg,
Mert egy csókra gondolok.
Édes, titkos, forró csókra
És boldogan mosolyogva
Mélységesen „hallgatok” ...

Zalay Masa.

Az alamizsna.

A Békésmegyei Függetlenség számára
írta: Nil.

Valamiféle jótékony előadáson mutatták be Farkast, a fiatal szerkesztőt a szép Pálffy Verának. A leányt maga a főispánné gardirozta s bár nem volt semmi szerepe az előadásban, mégis a puszta megjelenését a hangverseny piéce de resistance-ának tekintette mindenki. Csodás hírek keringtek a szép Vera zseniális művészetéről s azt is tudták, hogy a szilvásvéti Pálffy birtokot egyetlen amerikai turné alatt énekelte vissza. A megyebeli aranyifjuság sorompóba lépett és tegyervezett az aranytorku csalogány meghódítására. De a leány oly végtelen unottsággal, annyi embermegvetéssel nézett körül a báli alakok közt, hogy a főispánné hajlandó volt már-már megbánni vállalkozását, amely voltaképpen szövetkezés volt az aranyifjusággal. Mikor Farkas, a hivatalos lap

szerkesztőjéhez illő hódolattal járult a főispánné színe elébe, Vera gögös mozdulattal szegte oldalát a fejét. Volt azonban abban a lenéző, kicsinyes fejtartásban valami, ami hasonlított a védekezéshez. Olyan ösztönszerű reflex-mozgásnak tűnt fel, aminőt fenyegető, hirtelen felismert veszedelem ellenében tesz az ember. Farkas, — aki rendezetlen vallási viszonyok közt élt, — annak ellenére, hogy igazán művelt, talentumos ember volt, szinte beteges érzékenységet tanusított minden kis vonatkozás iránt, amely keleti eredetével függött össze. Rögtön forró vérhullám borította el az arcát, amint észrevette, hogy az énekesnő félrefordul. Vissza akart vonulni, de a főispánné lekötölező mosollyal intett neki helyet maga mellett. Ez a mosolygó kegy a Farkas személyében az egész szemita közönségnek szólt, mert a főispán sulyt fektetett arra, hogy liberális gondolkozásmódját a felesége modorával is dokumentálja ország-világ

előtt. Farkas tökéletesen tisztában volt a helyzettel, de nem utasította vissza a megtiszteltetést. Pedig gyötrelmes kint érzett annak a lánynak a közelében, aki még tudomást venni sem látszott a jelenlétéről. Gépiesen felelt a méltóságos asszony kérdéseire, de a szeme elragadtatással kísérte a leány alakjának finom, széphajlásu vonalait. Nem táncolt, de azért kivágott fehér csipkeruhát viselt és apró lába olykor-olykor idegesen kopogtatta a parketten a keringők ütemeit. Farkasnak erővel kellett visszatartania magát, hogy bolondot ne csináljon és átölelve azt a ringó, karcsu derekat, bele ne ragadja a táncolók fergetegébe. Egyszer a főispánné hátratekintett az emelvényről, ahol mint lady patronesse trónolt: és fölfedezte, hogy a férje tulajdonképpen mulattatja a kacér főjegyzőjét. Gyors elhatározással fölkelt a helyéről és tréfásan a szerkesztő gondjaira bizta Verát. Farkas kínos zavarban nézett a leányra, aki szintén

A legszebb divatcikkek tavaszi újdonságokból: Az elismert legjobb és törvényileg védett **MAGDOLNA-VÁSZON** kizárólagos főraktára: **POLLÁK MÓR divatárúháza** Békéscsaba, Vasut-u., postahivatallal szemben

szövetkelmék, díszek, selymek, zsinórok megérkeztek. Chiffonok, vásznak, ágy- és asztalterítők, paplanok nagy választékban jutányos áron vásárolhatók.

A politikai élet mezejéről.

Fővárosi munkálatsunktól.

Budapest, június 6.

(T.) A korai nyár, a hirtelen be-toppant kánikula korántsem hozta magával a magyar politikai élet holt-szezonját. Az idény erősen előre-haladott volna legfeljebb csak a párt-körökön és a képviselőház folyosóin érzik meg, maga a törvényhozás és a kormány azonban még mindig benne van a legerőteljesebb, a leg-intenzívebb munkálkodás kellő kö-zepében. A kormány egymásután nyújtja be a fontosabbnál-fontosabb törvényjavaslatokat, amelyekből biz-tató mosolygással bontakozik ki egy eljövendő boldogabb Magyarország képe. Alkotás, építés mindenütt. S ebben a lázas munkában, folytonos tevékenységben természetesen élén-ken foglalkoztatja most a politikai körök az a kérdés, meddig fog terjedni a nyári szünet előtt

a képviselőház munkaképessége.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvalevő-leg még a szünet előtt kívánja letár-gyaltatni az ingyenes népoktatásról és a gazdasági néptanításról szóló törvényjavaslatát, a kivándorlási bi-zottság elnökét pedig maga a bizott-ság hatalmazta föl arra, hogy tegyen lépéseket a kormányánál arra nézve, hogy a kivándorlási törvényjavas-latot még a nyári pihenő előtt tár-gyalja le a Ház. Kétségtelen, hogy az új kivándorlási törvényt minél előbb meg kell alkotni, mivel nagy közérdek fűződik ahoz, hogy minél előbb életbe lépjen; ámde a kép-viselőház tekintélyes része éppen-séggel nem helyesli, hogy a nyári szünet előtt galoppban tárgyaljanak le ilyen tülön-tul fontos, melyreható és kiválóan nagyjelentőségű törvé-nyeket, mint amilyenek Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf miniszterek javaslatát is.

E felfogás hívei közé tartozik maga Justh Gyula, a képviselőház elnöke

is, aki kijelentette, hogy *egyenesen a parlamentarizmus elvével tartja összeférhetetlennek azt, hogy ilyen fontos törvényjavaslatot olyan időben tárgyaljanak le, amikor a képviselők túlnyomó része már nem vesz részt a Ház tanácskozásain.* A képviselő-ház elnöke még azt is hozzátette, hogy *ő a maga részéről latba fogja vetni egész befolyását, hogy ezeknek a törvényjavaslatoknak tárgyalását őszre halasszák.* Ebben az esetben a kereskedelmi és földművelési kor-mány beruházási javaslataival fog-lalkoznék csak ezuttal a Ház, el-intéznék még az igazságügyminiszter betérjesztett anyagát s minden való-szerűség szerint már e hó közepén bezárnák a parlament kapuit. A nyári szünet előreláthatólag szeptember végéig fog tartani.

A parlament munkarendjénél nem kisebb mértékben foglalkoztatja a politikai körök

a nemzeti bank

fontos ügye.

A parlamenti bankbizottság ugyanis e héten megkezdte a meghívott szakértők kihallgatását. Ezzel romba-dőlt az a rosszakaratu híresztelés és vád, mintha a szakértők meghívá-sával a bizottság csak el akarta volna odázni a működését, hogy ezzel is huzza-halassza az ügyet. Csak az elmúlt napokban olvas-hattuk oly lapokban, melyek óhajá-nak az ilyen halogatás megfelelni, hogy a szakértők meghallgatása csak ősszel veszi kezdetét. Ezzel a bank-bizottság vagy egy negyed esztendő-t elveszített volna az igen rövid idő-ből, mely az önálló jegybank felett való határozathozatalra még rendel-kezésünkre áll.

A bizottság gyors működése, a szakértők meghívása a lehető leg-rövidebb idő alatt, amelyet a Ház tárgyalási rendje megengedett, ma-tatja, hogy a bankbizottság komo-lyan és őszintén végére akar járni a reábizott feladatának. A szakértők meghívása óta alig 5-6 hét mult el, tehát annyi, amennyi ily fontos szakvélemény elkészítésére okvet-lenül szükséges. Ennél korábban

meg sem lehetett a szakértők véle-ményét hallgatni, mert az ily gyor-saság feltétlenül az alaposságnak a rovására vált volna.

A nemzeti bank felállításának cél-szerű tervezete, az alapítás vezér-elveinek megjelölése, a bank egész politikájának a meghatározása: ez lesz hivatása a meghívott szakértők-nek, akik a beléjük vetett bizalom-nak remélhetőleg meg fognak felelni és befogják bizonyítani, hogy csak-ugyan azok a kiváló szakértői, akiknek a bizottság és az egész ország őket tartja. Az eddig kihall-gatott szakértők különben *Barta Arnold, Walder Gyula, Mandelló Gyula*, mind többé-kevésbé ke-dvezően nyilatkoztak az önálló bank felállításának esélyeiről.

Ez eminens fontosságú ügyön kívül a sajtóban a legtöbb helyet foglalja el mostanában

Apponyi népoktatási javaslatának

méltatása.

A képviselőház közoktatásügyi bi-zottsága tegnapelőtt tárgyalta e javas-latokat, s minden jelentősebb vál-toztatás nélkül el is fogadta azokat. Az országgyűlési függetlenségi párt pedig most szerdán, június hó 10-én foglalkozik velük s kétségtelen, hogy szintén örömmel és a legnagyobb elismeréssel fogadja Apponyi mun-kálatait.

Nem is lehet ez másképp, hiszen ez a munka igazán nagyszabású koncepció, korszakos alkotás.

Egyik kezével megvalósítja az in-gyenes népoktatást. Szocialisták, ra-dikálisok hirdették s hirdetik mindig kardinális programpontjukul. Miért hirdették mindig olyan szenvedé-lyesen? Mert tudták, hogy még év-tizedekig nem lesz képes megvaló-sítani a kormány, s így még évtize-dekig izgathatnak vele a nép közt. És lám: csendben, zaj nélkül, izga-tás nélkül már most megvalósítja Apponyi.

A másik kezével ugyanakkor meg-teremti a magyar mezőgazdasági oktatást. *Megteremti* valósággal, mert eddig nálunk tényleg nem volt me-

zőgazdasági oktatás. Ami kevés volt eddig, az alig több a semminél. Hi-hetetlen valóság, hogy egy ország-ban, amely ma is azt hirdeti magá-ról, hogy par excellence földművelő ország, amelyet Európa éléskamrá-jának neveznek, mindenre tanítják az ifjúságot, csak földművelésre nem. Az ország lakosságának 70 százaléka él földművelésből, s 3 szá-zaléka részesült eddig valamelyes földművelési oktatásban.

Ezután minden községben lesz földművelési iskola. Minden gyerek tanulni fogja a földművelést. S mind magyarul, az oláh is, a tót is, a né-met is. Mert mire oda jut, az elemi iskolában már megtanult annyit ma-gyarul, hogy ezt a gazdasági iskolát magyarul végezheti.

Alig lehet egy pillantással belátni ennek az új intézménynek rendki-vüli eredményeit, amelyek miatt Apponyi két javaslatát meleg elis-meréssel kell, hogy fogadja min-denki e hazában, akinek lelkében él az óhajátás egy Nagy Magyarorszá-g eljövetele iránt.

Gazdák tudakozódó irodája.

A földművelő nép érdekében.

Darányi a vidéki gazdákért.

Csaba, június 6.

A földművelési miniszter megint elplántált egy szép gondolatot, ami csak jót hozhat a magyar népnek. Azt eszelte ki, hogy *kisegíti a vidék-ről felkerült gazdálkodót* kinos gyá-moltalanságából és tanácstalanságá-ból, amikor ügyes-bajos dolgát elin-tézni a miniszteriumba, vagy más nagyfejű hivatalba igyekeznek. Ez pe-dig nagy sor. A legokosabb és leg-értelmesebb gazda is rászorul a tü-relmes jóakaratra, olyan bizonytalan, olyan zavaros az előadása, mikor hi-vatalos járásban van. Aminek az a vége, hogy a szegény vidéki ember

fölkelt a székről s most először for-dította felé az arcát.

— Elvezetne engem abba a csön-des sarokba, amott, ahol az a japáni ernyő van kifeszítve? — kérdezte hal-kan, nyugodtan. A hangja most nem árult el semmit abból a melódikus arany-csengésből, amivel elragadta a világot.

— Parancsoljon velem... dadogta Farkas és remegett a karja, mikor a leánynak nyújtotta. Dühös volt ma-gára, de nem birta fékezni az indula-tait; tudta, érezte, hogy menthetetlenül, örülten belészeretett — prima vista — az énekesnőbe. Pálffy Vera, a szép, tűnnevelt, gazdag, maholnap világhírt művésznő, a gögős dzsentryleány — és a szegény zsidófiu, egy vidéki la-pocska 1000 forintos szerkesztője, egy abszolút semmi!... A haját szerette volna tépni kinjában. Ahogy végig-haladtak az elektromos fényben uszó, hosszú termen, (a hangversenyt a vár-megyeházán tartották) Vera rámutatott egypár arcképre a tulsó falon.

— Az a sötétzöld mentés Pálffy Miklós, a nagyapám testvére... amaz Revisnyei Mózes, az anyai nagyapám... ott az a borotvált arc, az Allonge parókával, szintén egy Pálffy, a fele-sege egy Manzoni hercegnő volt Genuából...

Farkas mindjobban összezsugorodni érezte a szívét. Nem volt ura egy szóznak se, némán ült le, mikor elér-ték a kis bun-retírot. Vera mosolyogva mondta — és a mosolygás csodásan illett a finom, kissé halvány ajkára.

— Itt békekességben várhatjuk be a soupert... Ugy elfáradtam az embe-rektől! Legszívesebben az ágyamban volnék már, pedig nagyon szeretnék táncolni.

— És mégis? — kérdezte Farkas félénken.

— És mégis itt nem táncolok — felelte Vera elkomolyodva. Aztán hoz-zátette halkán, elpirulva:

— Mert itt nem a leányt tekintik bennem, hanem részben az énekes-

nőt, részben a jó pártit, minden figye-lem ezeknek szól és ez engem sért, bánt, megaláz...

— Biztosítom, hogy csalódik. Szá-zan is vannak itt, akik örömmel ad-nák az életük felét egy fordulótért ön-nel, ha... ha...

Farkas akadozott, de Vera kíván-csian leste a folytatást.

— Ha?

— Ha nem volna is híres művésznő és jó párti... Akkor is, ha nem hiv-nák önt Pálffy Verának s nem lett volna az ösanyja egy Manzoni hercegnő!

— Gondolja? Például... nos, talán ön is szívesen táncolna akkor velem?

— Akkor, igen.

— Azt hittem, legalább is a kö-vetkező turt fogja tölem kérni!

— Sohasem fogadok el, annál ke-vésbé kérek alamizsnát, — mondta Farkas sápadtan.

— És tölem ez alamizsna lenne? Miért?

A fiatalember egy percig habozott

a válasszal. Lesütötte a szemét, hogy Vera meg ne lássa benne azt az áruló, könnybelábadt csillogást, amit egyenesen a szívéből fakasztott fel ez a meleg, lágy modulációkra képes női hang. Aztán gyorsan, keserűen, szinte dacosan vetette oda:

— Mert én önhöz képest a koldus-nál is kevesebb vagyok.

Verának nem volt ideje felelni. A főispánné, visszafoglalt életpárjával, érte jött. A báli teremből szállingózni kezdett a közönség a kisebb helyisé-gekbe, ahol már asztalokhoz teleped-tek. A zenét is abbanhagyták és las-sanként egészen üres lett a nagy te-rem. Máskor a főispánné régen eltűnt a pihenő óra előtt, de ezuttal kivéte-lesen „kivilágos-kivirradtig” szándéko-zott maradni. A szándéka részben a férje megrendszabályozására irányult, aki nála nélkül is reggelig táncoltatta volna a szép főjegyzőné, — részben a két unokaöccsének akart módot nyújtani, hogy Verát meghódítsák. Igeu

Ezideig irántam tanúsított pártfogásukat megköszönve, és azt továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

GRUBER SAMU

órás és ékszerész

Békéscsabán, a posta mellett.

5 korona! Nagy feltűnést keltő olcsó árak! 5 korona! Van szerencsém igen tisztelt vevőim b. tudomására adni, hogy ROSKOPF-ÓRÁKAT sikerült jutányos áron beszerezni, melyeknek darabját 1 évi jótállás mellett 5 koronáért árusítom. Egyben bátor vagyok több év óta fennálló s ajánlani, hol raktáron tartok mindennemű zseb, óra és ékszer-üzletem fali, inga, ébresztő és fali-órákat, melyeket jó hírnévnek örvendő pontosan szabályozva, 2 évi jótállással olcsón árusítok. — Órák és ékszer-üzletem javítását elfogadom

kevesebbet tud, mikor a hivatalból kialázkodik, mint mikor bement.

És mivelhogy ez nem is egy, nem is száz, hanem ezer meg ezer emberrel is megeshetik és mert a vidéki gazda ugyis csak akkor megy fel a fővárosba, ha erre igazán nagy dolog hajtja, világos, hogy a földműves gazdáknak tanácssal való el látása nem kis dolog épen. Bizonyosan nem a politika tolja be a hivatalba, hanem valami gazdasági kérdés, amit jól tudni nemcsak neki érdeke, hanem mindnyájunknak az érdeke. Mert végeredményében mi érezzük meg, ha a méhészetre, állattenyésztésre és más gazdasági dolgokra vonatkozó utbaigazítást keres és ezt meg nem kapja.

Mindezt felismerte a földművelésügyi miniszter és hogy a földműves embereknek Budapesten jártukban segítségére legyen, egy roppant praktikus intézményt létesített a miniszteriumban: a földművelők országos tudakozó irodáját.

Amit kis gazdasága érdekében ki kell tudakolnia a vidéki embernek, ott kitudakolhatja. Felvilágosítást, tanácsot, utbaigazítást kaphat és abban meg is bízhatik. Ez a hivatal nem fog elzárkozni a hozzá bevetődő földművelő emberek elől akkor sem, ha más miniszteriumok részortjába tartozó dolgokat tudakolnak.

Szóval: a magyar gazdaember nem érzi ezentul olyan nagy kálvária járásnak, amikor a hivatalba kényszeríti az érdeke. Jóindulat várja a tudakozódó irodában és nem a régi türelmetlenség. Az se utolsó dolog ám, hogy a miniszter nem csupán azt követeli az irodától, hogy a feleknek a kért felvilágosítást készségesen megadja, hanem azt is, gondoskodják arról, hogy a tanácskérő ügyei

gyors elintéztést nyerjenek. Mert hiszen a vidéki embernek nincsen arra érkezése, hogy napestig a hivatalokban ácsorogjon.

Epilogus az árvaszéki elnökválasztáshoz.

Simonka György dr. a parasztpárt ellen.

Az árvaszéki elnökválasztás kérdésében, mint ismeretes, az Achim L. András vezetése alatt álló parasztpárt súlyos vereséget szenvedett. Mig ugyanis megelőzőleg nagy hangon hirdette, sőt meglehetősen el is hitette, hogy a győzelem okvetlenül azé a párté lesz, amelyhez ő csatlakozik, a választás alkalmával kiderült, hogy bizony az ő csatlakozása még csöppet sem jelent győzelmet s hogy egyáltalában ennek a pártnak még számbelileg sincs különös sulya, fontossága.

Ezenkívül azonban még az a súlyos veszteség is érte a pártot, hogy álláspontja miatt, melyet e kérdésben elfoglalt, megfosztotta őt a jövőre Simonka György dr.-nak reá nézve igen becses együttműködésétől, mert hiszen ezideig még Simonka dr. jóhiszemű és intakt egyénisége némiképp gondolkodóba fejthette a vármegyei más pártok tagjait afelől, hogy a parasztpárt intenciói talán mégis nem mindenben perhorreszkálendók.

Azonban Simonka dr.-nak a parasztpárt legutóbbi állásfoglalása megadta a végső lökést arra, hogy a parasztpárttól, amelynek működésével már régebb idő óta elégedetlen volt, végleg elkülönüljön, sőt azzal szemben küzdő állást foglaljon el. Simonka dr., — mint maga kijelentette, — lassanként teljesen meggyőződött ar-

ról, hogy önzetlen, tisztán a közérdeket néző és elvekért, meggyőződésért harcoló férfiúnak nem lehet, nem szabad egyetlen kérdésben is együttműködni a parasztpárttal, mely minden magasabb elvi álláspont nélkül pusztán önző érdekek kielégítését szolgálja.

Hogy e meggyőződésének konzekvenciáit nyilvánosan levonja, arra a legjobb alkalmat szolgáltatotta Simonkának az árvaszéki elnökválasztás, amelynek kérdésében ő Sárossy mellett foglalt állást, míg a parasztpárt teljes mértékben Sárossy ellen küzdött. Simonka a párt tiltó határozata ellenére folytatta Sárossy melletti agitációját, mellette szavazott, de sőt a legutóbbi megyei közgyűlés alkalmával más kérdésekben is a parasztpárt ellen szólalt fel.

Erre a parasztpárt lapja, a csabai „Paraszt Ujság“ olyan közleményt tett közzé, amely szerint Simonkát, mint „pártárulót“ kizárták s célzást tett arra, hogy Simonka a pártba ismét szeretne visszalépni.

E közleményre válaszul most Simonka dr. a következő erélyes nyilatkozat közzétételére kérte fel lapunkat:

A „Paraszt Ujság“ legutóbbi számában reám szórt piszkolódással szemben tartozom annak kijelentésével, hogy én a parasztpártba — többszöri felszólítás dacára — soha be nem léptem; abból tehát ki sem léphettem s ki sem zárhattak. A parasztpárttal való együttműködésem megszüntetése óta annak vezetésével sem szóval, sem írásban nem érintkeztem s így a Paraszt Ujságnak a kizárásra s holmi bocsánatkérő levélre vonatkozó h iradása tuda-

tosan megirt valótlanosság s a parasztpárt harci modorát jellemző vakmerő hazugság.

Gyula, 1908 június 5.

Dr. Simonka György.

A szocializmus fejlődésének újabb iránya.

A Békésmegyei Függetlenség számára írta Dr. Reil Lajos.

Többször szoltam már lapunk hasábjain a szocializmusról, mert meggyőződésem, hogy e nagyarányú társadalmi mozgalom megismerése, kellő értékelése mindannyiunknak érdeke. Mert ha valahol, akkor épen hazánkban van szükség e kettőre s a belőlük következő örállásra, hiszen, mint más alkalommal érintettem, a szocializmus nálunk csak gyermekkorát éli, kellő tapasztalat, körültekintés és higgadtság nélkül való; s minthogy szembehelyezkedik a nemzeti eszmével, nemzetiségeinkkel való esetleges szövetkezése igen káros hatású lehet hazánk, nemzetünk jövő fejlődésére.

Reméljük azonban, hogy mielőtt a szocializmus erre a számára is veszedelmes lejtőre lépne minálunk, okulni fog a külföldi tapasztalatokon, s e reményre, ha más nem is, — az a körülmény mindenesetre följosogíthat, hogy a mi szocialistáink eddig mindenkülföldi szempontok szerint bíráltak el, mindent idegen kaptafára huztak e hazában. Most azután valóban kívánatos volna az idegen példák követése, mert a külföldi, a fejlődésnek jóval magasabb fokán álló szocializmus vezető emberei újabb gyűléseiken, folyóirataikban arra az utra térülnek, mely a szocializmusnak s a mai társadalmi rendnek békés kiegyenlítésére vezet. Bármiként is csóválja a fejét ez állításunkra valaki, ez a — ha nem is minden esetben tisztán megismerhető — valóság.

A szocializmus ezen újabb irányu fejlődésének oka igen természetes, az, hogy a tapasztalatokat értékesítő, gondolkodó szocialisták kezdenek szakítani dogmákhoz való merev ragaszkodással; mindinkább tért hódít soraikban e dogmákat boncolgató, bíráló u. n. revizionizmus. Angliában pl. a mult évben a munkáspárt kongresszusa nem kíván foglalkozni a szocialdemokrácia végső céljával, a termelési eszközöknek társadalmiakká tételével, nem akarja megalkotni a külön munkás pro-

kellemtlenül volt hát meglepetve, hogy Vera oly tökéletesen izolálta magát a társaságtól. Farkast ugyan teljesen hors concours embernek tekintette, de azért úgy találta, hogy már tullepte a főispáni totum fac szabadságának határait. Éppen ezért kicsit vontatottan szolt neki, hogy hívja ide öccsét, a főhadnagyot, aki Verát asztalhoz fogja vezetni. Mielőtt azonban Farkas a megbízás után indulhatott volna, Vera a karjába csuszattatta a kezét és mosolyogva fordult a főispánné felé:

— Amint látod, Ida tant, én már gondoskodtam magamról...

— A lady patronesse asztalánál egy ujságíró zsidót akar látni? — kérdezte halkán Farkas, miközben előrementek Verával.

A leány nyugodtan, komolyan függesztette rá a tekintetét. Fennhangon felelt, bátor, csengő szóval; mint egy esküvés, úgy hangzott:

— Elöttem a vallás formája nem jelent semmit.

És susogva tette hozzá, hogy csak Farkas érthette meg:

— Koldustól pedig nem szoktam kérdezni a vallását, hanem... adok neki...

— Alamizsnát... — egészítette ki Farkas, gunyos alázattal, bár a szívében sikoltva követelte egy hang, hogy két kézzel kapjon az „alamizsna“ után, amit a Vera szép szürke szemei olyan csodálatos, lágy pillantással ígértek. De az ezze gyorsabban vetette össze a körülményeket s mialatt az étkezőben lesegítette a leány csillagprémes esti köpenyét, azzal tartott tanácsot:

— A Manzoni hercegnő unokája... meg a királyházi sakteré... És 1200 forintból nem is lehet asszonyt eltartani... Agyonlőném magamat, ha el-

merném venni feleségül... Megsajnál... de mért nem sajnálta meg a többit? Mikor a fél vármegye itt bomlik érte... Én kellenék neki, egy rongyos zsidó? Eh! utójára is flirtólni akar... s belőlem kinézné a manchai lovagot... Csak ne volnék olyan örülten szerelmes!... Nem lehet... alamizsna sem kell...

És mielőtt Vera koccintásra nyujthatta volna a pezsgőpoharát, Farkas felugrott, azzal az ürüggyel, hogy idehozza a cigányt. A helyét nyomban elfoglalta a leány mellett a főispánné unokaöccse, a főhadnagy-cousin s mig egymásután huzatta a „snájdig“ banknótákat áldozata fülébe, — odakint, a főispáni lakás sötét folyosóján, a falnak támaszkodva zokogott egy bolond ember, akinek nem kellett „alamizsna“...

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlalo és vértisztító szer!

Szamos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva.

Gyermekeknél: Siettet a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és ótvart. Biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését. Javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknél: Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer. Mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

grammot, hogy a polgári elemeket el ne idegenítse magától s ne idézzen elő pártszakadást. És míg itt a polgári elemnek a pártban való *bennmaradása* kedvéért mondanak le a dogmák merev követeléséről, vannak oly esetek is, amikor a *szociálisták* a polgári pártokhoz *közeledni* kívánnak. Az esszeni gyűlésen maga *Bebel* szólal föl oly értelemben, hogy a párt legyen figyelemmel „az értelmiséggel leendő egyetértésre és együttműködésre”. Oroszországban a legközelebbi választás alkalmával 100 mandátumot nyert a munkáspárt, de ezek közül csak 12 forradalmi, a többi mérsékelt, kik a polgári pártokkal közös megegyezés alapján együtt harcoltak s így ezeknek segítségével jutottak győzelemre.

Megváltozott a józanul gondolkozó szociálisták viselkedése az államhatalom képviselőivel, a *kormányokkal szemben* is. Ma már oly hangokat hallhatunk Németországban is, hogy a kormányhatalom képviselőivel szemben legyen éles, de *ne legyen igazságtalan* bíráló eljárásuk. Nem szabad továbbá a társadalomnak a munkások, a proletariátus érdekében tett alkotásait csupán az okból, mert azokat a burzsoák teremtik meg, fitymálással illetni, lebecsülni. Általában hangsúlyozzák, hogy a frázisok kora lejárt, abba kell hagynia a merev, tagadó álláspont politikáját s a gyakorlati tevékenység terére kell lépnie a szociálistáknak. Az a nézet nyer tehát kifejezést e gondolatokban, hogy a szociálistáknak a végső cél érdekében nem szabad lemondani azon jótékony intézményekről, amelyeket a mai társadalom nyújt a proletariátusnak, sőt megteremtésüket sem szabad megakadályoznia. Ez azonban már nem egyéb, mint egy pár lépés azon kiegyenlítődés felé, amelyben a mai s a szociálista társadalom találkozni fog s kölcsönösen elismerik a köztük főnálló ellentéteket.

De vajon milyen lett a szociálisták fölfogása a külföldön a *hazával*, a *nemzettel* szemben? A stuttgarter kongresszus, emlékszünk rá, nem bocsátkozott a militarizmus kérdésének tárgyalásába, s így az u. n. *antimilitaristák vereséget* szenvedtek. És ugyane kongresszuson többen is hangsúlyozták, hogy a szociálisták *nemzetköziséggel; ők nem tagadják meg* a hazát. Némelyek meg egyenesen veszedelmesnek látják az ifjúság körében féktelenül üzött katonaság-ellenes izgatást, mert következményei kiszámíthatatlannak lehetnek. A német szociálistáknak mult évi veresége a képviselőválasztásokon sokak szemét fölnyitotta s azon igazság belátására tette képessé, hogy a *nemzeti gondolatot* nem lehet könnyelműen lebecsülni, letiporni. S a német szociálista vezérek, tudjuk, az országgyűlésen adtak annak kifejezést, hogy a német proletariátus kész megvédeni a hazát az ellenség ellen. Mások meg nyíltan hirdetik, hogy a nemzeti államok „az emberiség nagy művelődési közösségének szükséges szervei, amelyeket *egyetlen nagy államnak helyettesítenie nem lehet*. Ebből természetesen az következik, hogy a szociálistáknak meg kell védenie a hazát, biztosítani függetlenségét, más szóval a *szociálista pártoknak nemzeti párttá* kell lennie; a szociálista vilápolgárság eszméje tehát nemzeti tartalom nélkül üres keret csak.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy a szociálisták a külföldön szakított a dogmákhoz való merev ragaszkodással; több helyütt közeledni kíván a többi társadalmi osztályhoz, az azokkal való egyetértést szükségesnek tartja. Más a viselkedése az államhatalom képviselőivel, a társadalomnak szemben is, s másképen értékeli ma már *hazát s a nemzetet*, midőn állítja, hogy a nemzetköziség nem egy a hazaellenességgel. Valóban *lehet remélnünk*, hogy a forrongás, a harcok ideje után mihamarabb el fog következni a *békés kiegyenlítődés korszaka*, amikor a szociálisták megrendezkedik az egyes nemzetek keretei közt, mint a mellékfolyók vize a folyamban, ha egy ideig meg is látszanak másszínű hullámai.

Achim L. András piros zászlója.
A csabai főszolgabíró ellen emelt fegyelmi panasz.
Az alispán döntése.
Csaba, június 6.

Ismeretes az a „zászló-affér”, amely a mult év október 10-iki munkásdemonstráció alkalmával Csabán keletkezett s amelyből kifolyólag Achim L. András Seiler Elek csabai főszolgabíró ellen fegyelmi feljelentést tett. A panasz tárgya az volt, hogy október 10-én Achim L. András Seiler Elek főbíró rendeletére egy piros zászló erőszakkal, jogtalanul elvették. Ezért Achim fegyelmit kért a főszolgabíró ellen.

A lefolytatott vizsgálat után Ambrus Sándor alispán most döntött a panasz tárgyában. Az alispán kimondotta, hogy Seiler Elek ellen a fegyelmi megindítására okot nem talál s így Achimot panaszával elutasítja.

Az alispán véghatározatának indoklása a következőképp hangzik:

A megtartott vizsgálat adataiból arról szereztem meggyőződést, hogy a mult év október hó 10-én, amidőn sem népgyűlésre, sem idegen jelvény alatti felvonulásra engedély nem lett kiadva,

Békéscsabán, a Csirke-piac téren több 100 főre menő néptömeg gyűlt össze, s ugyancsak ekkor megjelent ott Achim L. András kocsin, amelyen az ostorozó helyén egy piros színű zászló volt elhelyezve, s amelyet a békéscsabai rendőrbiztos a járási főszolgabíró előzetes rendeletéből kifolyólag elkobzott.

Ezen tényállás kétségtelenül igazolja, hogy a járási főszolgabíró eljárása ellen törvényesség szempontjából kifogást tenni nem lehet, mert jogos hatáskörben járt el, amidőn a közbiztonság védelme érdekében mint rendőrhatalóság praeventív intézkedéseket tett s jogos alapon járt volna el akkor is, ha amennyiben a kérdéses alkalommal összegyűlt néptömeg felizgatására bármiféle színű zászló is alkalmas lett volna, azt elkoboztatja, annál *jogosabb alapon* járt tehát el, midőn olyan idegen színű zászlónak az elkobzása iránt intézkedett, amelynek használata az 1885. évi 62693 B. M. számú rendelet értelmében *tiltva van s kihágást képez*.

Ezek alapján Achim L. András azon kérelmével is, hogy ezen esetből kifolyólag felmerült költségei javára megítéltesse, melyeket 50 koronában számított fel, el kellett utasítanom.

Gyulán, 1908 június hó 5-én

Ambrus Sándor,
alispán.

Achim a véghatározatot megfelelőbbézi a közigazgatási bizottsághoz.

Fetser Antal Békésmegyében.

Látogatás gróf Wenckheim Gézáján.

A gerlai fogadtatás.

Csaba, június 6.

Többször irtunk már Fetser Antal nagyváradai felszentelt püspök bérmutatójáról, a melyet e héten gerlai látogatásával fejezett be. Fetser Antal, mint jeleztük, Gyoma, Endrőd és Mezöberény után Békést látogatta meg, ahol gróf Wenckheim Frigyes vendége volt s itt fogadta többek között Döry Pál főispán s Wenckheim Géza és László grófok látogatását. Szerdán délután 5 órakor a püspök Békésről Gerlára ment, hogy Wenckheim Géza gróf látogatását viszonozza. E látogatásról s a püspök fogadtatásáról gerlai tudósítónk a következőkben számol be:

Fetser Antal püspök elvégezvén Békésen a bérmutatót, Makay József nagyváradai karkaplán és Kny Antal cím. kanonok, békési esperes-plébános kíséretében Gerlára rándult. Fetser Antal négyes fogatát, melyben Kny Antallal ült együtt, Békéstől Gerlaig egy hat főből álló, csikósoknak öltözött csapat, — gróf Wenckheim Frigyes békési és tarhosi uradalma gazdatisztikárának fiatal tagjai kísérték.

Fetser Antal püspök és lovaskisérte délután egy negyed négy órakor indult el Békésről és körülbelül 5 óra lehetett, mikor Gerlára érkeztek. A kastély udvarán az uradalmi iskola mindennapi- és ismétlő tanulóit, fehérbe öltözött lányok, az uradalom alkalmazottjai családtagjaikkal állottak sorfalat, kik a püspököt zajosan éljenezték. Az uraság részéről a fogadtatásnál ott volt mint házigazda, gróf Wenckheim Géza és leánya gróf Wenckheim Matild kontesz. A szomszéd pösteleki uradalomból megjelent gróf Széchenyi Antal, neje és három gyermeke. A fogadtatás szívélyes volt, mely után a püspök a grófi család és nagyszámu közönség kíséretében a virágokkal feldisztett ud-

vari kápolnába vonult. A püspök csendes imádsága végeztével áldást osztott az egybegyűltekre. A kápolnából kijöve, a püspököt gazdag terítékű uzsonna várta. Azután a püspök kocsin Gyulára ment, ahonnan este utazott haza székhelyére, Nagyváradra.

Állat az emberben.

A béres büne.

Orozházárol jelenti tudósítónk a következő megdöbbentő esetet:

Egy emberi mivoltából kivetkőzött fiatal béres legény rettenes bünt akart elkövetni, meg akarta becstelenteni a gazdája négy éves kis leányát.

A vérlázító eset részletei a következők:

Egyik itteni tekintélyes gazdálkodó kedden reggel hazajött a tanyáról a feleségével együtt, hogy a piacon áruljanak, a tanyában csak a béres, a gazda 4 éves kis leánya és egy cselédleány voltak.

Midőn a gazdáék eltávoztak a tanyáról, a 20 éves béresben rettenetes állati vágyak támadtak, a 4 éves kis leányra éhezett.

Nem is gondolkozott sokáig, bement a szobába s becsalta maga után a kis leányt. A szegény kis ártatlan teremtes persze nem tudott semmit, fogalma sem volt arról, hogy mit akar vele a béres elkövetni.

Mikor a leány bement a szobába, csak ketten voltak, a béres feküdt az ágyba és maga mellé vette a leányt.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó, a cselédleány lépett be rajta, ki midőn meglátta a béres bűnös szándékát, rögtön az ágy mellett termett s még idejekorán megmentette a leányt.

A gazda csak délben ért ki feleségével a tanyára, mikor megtudta, hogy távolléte alatt mi történt, rögtön behajtott a városba s az esetet feljelentette a rendőrségnél.

A rendőrség a vizsgálatot megindította, a bérest kihallgatta, aki azt mondta, hogy ő nem akart a leánnyal semmit se tenni, arról azonban hallgatott, hogy tett volna-e akkor, ha észre nem veszik még idejekorán.

A kis leánynak semmi baja sincs, a béres ellen a vizsgálat tovább folyik. Az ügynek a bíróság előtt lesz folytatása.

Működnek a spanyol csalók.

2 millió a kofferben.

Mando aparatos optica ij quinica.

Csaba, június 6.

Ezen a héten a madridi csalók ismét jelentkeztek Csabán, az ő immár nem szokatlan, raffinált csalási módszerükkel. Éppen most egy éve, hogy ez a spanyol bandita-szövetkezet minden vagyónából kifosztott egy jómódu békésmegyei gazdaembert, Hudák János tótkomlósi földmivest. A szegény naiv embert a csalók kibolondították Spanyolországba azzal a hitegetésükkel, hogy ott aránylag csekély befektetéssel óriási vagyonra tehet szert. Hudák eladta 30 hold földjét, mindenét pénzzé tette s kiment Madridba. Ott persze már várták. Bevitték egy elhagyatott házba, elvették a pénzt, jól összepofozták s azután otthagyták. A szegény embert azután, — a ki az idegen országban még megértetni is alig tudta magát, — a hatóságok kényszerítéssel toloncolták haza egész Európán keresztül. Most valahol napszámos.

A spanyol csalók megint baleket keresnek Békésmegyében. A teg-

nap egy csabai tekintélyes terménykereskedő németnyelvű levelet kapott Madridból. A levél ékesen elmondja, hogy irójának a madrid-józsefvárosi állomáson egy bőröndje van zálogban, amely bőröndben 2 millió 400,000 korona van csupa papírpénzben. Ő maga fogságban van s így nem válthatja ki a koffert, barátjának pedig, aki tud a bőröndről, nincs pénze a kiváltáshoz. Ezért a címzettet szemelték ki, mint aki segíthetne rajtuk s ezért természetesen busás jutalomban részesülne. „Csak egy pár jelentéktelen forint kell a dologhoz — mondja a levél — s ezzel szemben a bőrönd tartalmának egy harmad részét kapja meg.” Ott mindjárt, amikor kiváltja, kiveheti a rengeteg pénzt a kofferből. Szóval — idelyukad ki a dolog — vegyen magához minél több pénzt és siessen Madridba.

A csalók arra kérik a kereskedőt, hogy tudassa velük jövetelét. Mindjárt meg is küldik neki a távirat szövegét, amelyvel hajlandóságát jelezheti. Ime:

Antonio Rodriguez

Arena 16.
Madrid.

Mando aparatos optica ij quinica.
Cepillo.

Végül megígérik, hogy a távirat vétele után értesítik a közelebbi részletekről, a találkozás helyéről stb.

Persze a terménykereskedőnek eszé ágában sincs Madridba kirándulni. Antonio Rodriguez hiába várja a táviratot. Remélhető, hogy más sem fog felülni a csalóknak, akik valószínűleg egy időben több helyre is küldöttek hasonló levelet.

Esküdszéki tárgyalások Gyulán.

Szerelmi drámák a bíróság előtt.

Csaba, június 6.

A gyulai esküdszéki tárgyalások körül, amelyek e hét elején vették kezdetüket, irtunk már *Nigrinyi* János sajtótügyéről, amelyben a bíróság a munka ellen való igazgatásért 50 korona pénzbüntetésre ítélte *Nigrinyi*-t. Kedden *Takács* János gyulai borbély ismeretes ügyét tárgyalták, aki ittas állapotban leszúrta a fiát. Három évi fegyházat szabtak ki rá. Szerdán viszont egy elvetemült fiu, a 17 éves *Szabó* Ferenc békési suhanc bűnügye került sorra, aki az apját akarta baltával megölni. Szerencsére ez nem sikerült neki, csak súlyos sebeket ejtett apján. A bíróság öt évre javítóintézetbe küldötte.

A két utolsó tárgyalás bűnügyeiben főmotivumként a szerelem szerepelt. Csütörtökön is, pénteken is szerelmi dráma foglalkoztatta a bíróságot. A tárgyalásokról szóló részletes tudósításunk itt következik:

Késelés a templom előtt.

A csütörtöki esküdszéki tárgyalást *V. Szakmáry* Arisztid vezette, szavazóbírák *Tóth* Ferenc és dr. *Aigner* Dezső voltak. A vádat dr.

Liszy Viktor főügyész h. képviselte, míg a vádlott védelmét dr. *Martos* József helyetteseként *Rostás* Imre ügyvédjelölt látta el.

A vádlottat, *Opauszky* Pál szarvasi gazdaleányt amiatt állították a bíróság elé, mert pár hónapja *Bobvos* Erzsébetet a templom előtt zsebkésével többször mellbeszurta.

Opauszky szerelmes volt *Bobvos* Erzsébetbe, de a leány szive nem hozzá, hanem szerencsésebb vetélytársához, *Medvegy* Györgyöz húzott. Emiatt *Opauszky* sokat szenvedett s különösen el volt keseredve azon a vasárnapon, amelyen a kriminális eset megtörtént. Az előző napon ugyanis együtt találta ideálját és *Medvegy* Györgyöt, még pedig olyan helyzetben, amely minden kétséget kizárt afelől, hogy *Bobvos* Erzsébet *Medvegy* érzelmeit viszonozza.

Opauszky korcsa a kérdéses vasárnap délelőtt korcsmáról-korcsmára járt s bánatában erősen fogyasztotta az alkoholt. Meglehetősen ittas állapotban került délfelé a templom elé, ahonnan épen akkor tódult ki az ájtatos nép. A nép között volt *Bobvos* Erzsébet és *Medvegy* György is. Karanfogva mentek s mikor meglátták *Opauszky*-t — a vádlott előadása szerint — gunyosan ránevettek. Ez végkép elkésztette, a vér a fejébe szállt s ugyyszólván öntudatlanul rárohant *Bobvos* Erzsébetre, bicskát rántott s négyszer mellbe szurta a lányt.

Bobvos Erzsébet súlyos sérüléseket szenvedett, amelyekből csak hehek mulva épült fel.

A tárgyaláson az ügyészség szándékos emberölés kísérletének büntetvével vádoolta *Opauszky*-t, aki itaságával s nagy felindulásával védekezett. Védekezése meglehetősen sikerrel is járt, mert az esküdtek nem a szándékos emberölés kísérletében, hanem *súlyos testi sértésben* mondták ki bűnösnek s ezért a törvényt alkalmazó bíróság 3 havi fegyházra ítélte őt.

Revolveres szerelem.

Az előbbihez teljesen hasonló ügyet tárgyalt tegnap az esküdbíróság, ugyancsak *V. Szakmáry* Arisztid elnöklete alatt. Szavazóbírák ezuttal *Nyisztor* Adorján és *Hubay* Lajos voltak, a vádat dr. *Liszy* Viktor főügyész h., a védelmet *Martos* József dr. képviselében *Rostás* Imre ügyvédjelölt látta el.

Berczi András vádlottat is a nem viszonzott szerelem vitte bűnbe. A 22 éves békéscsabai legény éveken át udvarolt *Korcok* Máriának, de sohasem talált meghallgatásra. Már rég fenyegette is a lányt, hogy agyonlövi, ha nem fogadja el az ő szerelmét, de hiába. A leány nem szerette *Berczi*-t, de meg a szülei sem nézték jó szemmel az udvarlást s tiltották a lányt attól, hogy *Berczivel* beszéljen.

Ez év március 15-én *Korcok* Mária két leány barátnőjével ment a békési országoton, amikor egyszercsak találkozott *Berczi* Andrással. A legény elébe toppant s ezekkel a

szavakkal: „Most innen nem megy tovább” — megragadta a karját. A leány ellenkezett, szóváltásba keveredtek s ennek hevében *Berczi* egyszerre revolvért rántott s azt a leány mellének szegezve, közvetlen közelből kétszer elsütötte. Szerencsére a golyók csak könnyebb sérülést ejtettek a leányon, aki 10 nap alatt teljesen meggyógyult. *Berczi* különben a két lövés után maga is megijedt, eldobta a revolvért s kérlelni kezdte a lányt, akit maga vezetett be a városba.

Az ügyészség szándékos emberölés kísérletének büntetvével vádoolta *Berczi*-t, aki azzal védekezett, hogy csak ijeszteni akarta a lányt s nem volt szándéka megölni őt.

A kihallgatott tanúk azonban, különösen maga a sértett leány, rácsfoltak erre a védekezésre s azt bizonyították, hogy *Berczi* már rég foglalkozott véres tervekkel.

Az esküdtek a lefolytatott bizonyítás alapján bűnösnek mondták ki *Berczi*-t, akit a bíróság az enyhítő körülmények figyelembe vételével 10 hónapi börtönrre ítélte.

Ezzel be is végződött a gyulai esküdszék ezen ciklusa, amely elé őt bűnügy került s amely aránylag csekélyebb beszámítás alá eső s kevésbé súlyos bűntettekkel végződő bűntügyekkel foglalkozott.

A rendőrség krónikájából.

Leforrázott gyermek. — Veszedelmes vízárak. — A jaminei betörések.

Csaba, június 6.

Ezen a héten több baleset történt Csabán. Legsúlyosabb kimenetele volt egy másfél éves kisfiu szerencsétlenségének, aki egy óvatlan pillanatban halálosan leforrázta magát.

Sajben Pál csabai lakos Pál nevű kis fia tegnapelőtt a konyhában játszott s ugyanott foglalatokodott az anyja is. Egyszer az asszony kiment a konyhából egy percre, hogy a kutról vizet hozzon. Mire visszatért, borzalmas látvány tárult eléje. A kis fiu a földön feküdt, egész arcát és testét rettenetes égési sebek torzították el. Az asszony elájult ijedtében, majd mikor felocsudott, hangos sikoltozással hitta segítségül a háznépét. Ekkor látták, hogy a gyermek a tüzhelyről valahogy lerántotta az ott főző bablevest, a fazék ráborult s a forró víz rettenetesen összeégette. A rendőrségről nyomban kivonult *Hrabovszky* Pál, *Németh* István és dr. *Wallfisch* Ferenc, aki a gyermeket az első segítségben részesítette.

Az orvosi segély azonban nem használt; a szerencsétlen kis fiu másfél napi szenvedés után tegnap délután meghalt. Az ügyészség, melynek az esetről jelentést tettek, nem kívánta felboncolását s így ma eltemették. A rendőrség megindította a vizsgálatot, úgy látszik azonban, hogy gondatlanság senkit sem terhel, mert a szerencsétlenség valóban csak egy pillanat műve volt.

E halálos szerencsétlenségen kívül még két, könnyen végzetessé

válható baleset történt. Mindkettő az alsóvégi szénáskert tájkán levő víziárkokban, amelyek állandó veszedelmet jelentenek s amelyek majdnem minden héten emberáldozatot követelnek. Itt ugyanis részint a katonai gyakorlatok, részint az állomás feltöltési munkálatok céljaira árkokat ástak, amelyek megteltek vízzel s az arra járó parasztyerekeknek kitűnő fürdőhelyül kínálkoznak. A mély vízben azután könnyen történnek szerencsétlenségek. E héten *Kerepeczki* Mátyás 14 éves jaminei parasztfiu fürdés közben elvesztette lábaitól a talajt s mivel uszni nem tudott, majdnem megfulladt. Egy ismeretlen ember húzta ki a vízből, de már akkorra a fiu eszméletlen állapotban volt s csak a kivonult rendőrorvosnak, dr. *Wallfisch* Ferencnek mesterséges légzési kísérlete hozta vissza az életbe. Ugyanígy járt *Faragó* János 13 éves gyermek is, akit *Csicsey* Pál vasuti őr mentett ki a vízből. Ezen esetek igen kívánatosak teszik, hogy a hatóság e veszedelmes vízárakra fordítsa figyelmét; azokat esetleg korláttal vegye körül, de legalább is figyelmeztető s a fürdést tiltó táblákkal lássa el.

A multkor megirtuk, hogy *Jaminei* egy oláh cigány-karaván vakmerő betöréseket követett el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg s ennek során tegnap letartóztatott egy *Kolompár* János nevű 30—35 éves cigányt, akiről azt hiszi, hogy a betörő karavánhoz tartozik. Kiderült róla, hogy már 6 hónapi börtönt ült. *Kolompár* azt állítja, hogy lókupec s ilyen járatban jött Csabára, de ezen állításának ellentmond az, hogy semmi pénzt nem találtak nála, csak néhány hosszú kést.

A rendőrség most *Kolompár* illetőségi helye után nyomoz s ha ezt megtalálja — és az alatt nem kerül valami pozitív bizonyosság a betörésben való részvétele mellett, — hazatoloncoltatja őt.

A párbaj — nyílt kérdés.

A párbajellenes kongresszus, amely csütörtökön kezdte meg tanácskozását Budapesten, tegnap kimondotta, hogy a liga tagjai szabadon párbajozhatnak.

A párbajellenes kongresszus tegnap fejezte be tanácskozását. S erről a határozatról igazán — difficile est satiram non scribere... Mert mit határoztak a nemes urak, akik gyönyörű szónoklatokkal vonultak ki a párbaj középkori intézménye ellen?

Talán bizony azt, hogy megbélyegzőnek tartanak mindenkit, aki a multak arzenáljának e rozsdás fegyverével él? Igazi demokrata, modern szellem lengte át a határozatukat?

Ó nem! A tegnapi ülésen heves

vita támadt: arról folyt a harc, vajjon a kongresszus tagjai párbajozhatnak-e vagy sem?

Viharos jelenetek támadtak, miközben a harcias németek kijelentették, hogy ha a párbajt általános tilalom alá vetik: ők *kilépnek* a ligából. Ezt persze a világért sem akarták megengedni s a gyűlés végre is kimondta, hogy a *párbajt — nyílt kérdésnek* hagyja.

„Párbajellenes liga” — melynek tagjai vigan duellálnak: kell-e ennél pompásabb bohózat? Csak meg kell írni!

Még jó, hogy vita közben *kihívások* nem történtek s a párbaj ellenes kongresszus tömeges véres párbajozással nem ért véget . . .

KÖRÖS MENTÉN.

A Békésmegyei Függetlenség számára írta: *Péczy József.*

Egyik jóhírvé s időnként szép látogatottságnak örvendő kaszinóknban történt. Az egyéneket, kikről szó esik, előrelátásból nevezzük Gannuának és Omegának. Mindketten kitűnő billiárdisták. Annyi bizonyos, hogy erről legalább önönmaguk tökéletesen meg vannak győződve.

A napokban egy vehemens pártit nyert meg Gannua. Efelőtti örömeiben boldogan hajolt kirgije felé. Omegát bántotta az eset, kissé indulat is volt, hogy hírvén ilyen köszörülhetetlen csorba esett. Odafordult Gannuához, ki leereszkedő módon fogadta a kibicek gratulációját:

— . . . De azt csak megengeded, hogy nagy dísznóval játszottál?!

Gannuának a szódavizes árpalé a torkán akadt s aztán, mint egy időszakos székfórrás kitört . . . A kibicek menekültek . . . Csak néhány perc múlva feleltetett Omegának:

— Azt igen, azt megengedem.

*

Az anyakönyvi hivatalban történt.

Kozma bácsi, a falu egyik érdemekben deresedni kezdő nevezetes egyénisége, ilendő kopogtatás és torokköszörülés után belépett a hivatalba s ott elmondá szép sorrendben a mondókáját, mint násznagy.

Az aktus bevégezte után megkérde a jegyzőt:

— Az én nevemet beteccöt-e írni?

— Be.

— Hát a *karakteremet* oda tette-e nótárius ur?

— Mi legyen a karaktere Kozma bácsi?

— Igy a jegyző.

— Hát, kérem alásan, *takácmesterség.*

S hogy a jegyző ez irányban is megnyugtatta az öregot, szép csendesesen el távozott.

*

Egyik felső iskolánkban magánvizsgálatra jelentkezett egy vastagnyaku kálvinista uriember, ki egyébként a tudományokkal hadilábon állt.

Először is vallásból egzaminálták meg. A hittan-tanár ezt a kérdést adta fel:

— Beszéljen a *katholicizmusról.*

A magánvizsgáló ur bizony nem tudott arról egy betűt sem. De azért nem jött zavarba. Egyet-kettőt köhentett s aztán mint a megáradt folyóvíz, mely gátat nem ismer, egymásután vágta ki a mondatokat:

— Nekünk a *katholikusokhoz* semmi közünk, hanem a *reformátusoknak* a következő ünnepeik vannak: karácsony, melyet *Krisztus urunk* . . . stb.

S aztán hiába szólt a tanár, hogy köszön ki; addig nem hallgatott el, míg az utolsó ünneppel is egész apróra nem végzett.

Ezt az egyet *vágta be* a vallásból. Azt hitte, — s méltán — hogy tőle, mint magánvizsgálótól, ezt kérdik.

Hanem azért nem buktatták meg . . . merthogy *Mikepércsre* is kell ember . . .

*

Mintha csak a börzepalota árnyékában növekedett volna az öreg Bakos János, olyan furfangos természete volt. Elkrajcároskodott a piacon óraszámra; üzérkedett, vett, eladott mindent; pénzt csinált még a kutvizból is. Szóval meg volt János gazdának a fületöve kenve mindenféle hájjal.

A napokban eladta a tavalyi kadarka termését Csali zsidónak. Mikor a hordókat leeregették a regálás pincébe, Csali szomszéd egy komoly szóra félre intette Bakos uramat.

— Jó csigere van János, most már megmondhatom. Hanem mondja meg nekem őszintén, mit gondol *mennyi vltet bírna meg?*

János gazda kissé hátranyomta pipáját s a saját üstökét meghuzogatva mondá:

— *Bizonnyosan tudom, hogy tizenkét akót megbírn.* (Ennyit már beleöntött otthon a vén kópé.)

— Na hát — mondá örömmel Csali — öntsünk hozzá tizenkét akót.

S neki láttak a keresztelésnek.

Hanem *ezt a tizenkét akót már nem bírta meg a csigere.*

HIREK.

Pünkösöd.

Az istentiszteletek sorrendje.

Pünkösödnek örömmünepén, amelyet a szentiek eljövételének emlékére ülnek meg a keresztényen egyházak, a csabai templomokban a következő sorrendben lesznek istentiszteletek:

Az *ág. h. ev.* egyházban ma, vasárnap, az első ünnepen a nagy templomban szent beszédet tart *Csepreghy György* esperes, délután *Zathureczky László* segédlelkész. A magyar istentiszteleten délelőtt 10 órakor szent beszédet tart *Koren Pál* lelkész.

A második ünnepen délelőtt a nagytemplomban ismét *Csepreghy György* esperes, a kis templomban délelőtt tíz órakor konfirmáció és urvacsoaosztás lesz, amelynél *Koren Pál* lelkész funkcionál.

Itt említjük meg, hogy *Koren Pál* lelkész a 150 *ág. h. ev.* magyar konfirmandusnak konfirmációját hétfőn, június hó 8-án tartja meg.

A *róm. kath. templomban* pünkösöd *vasárnapján* kismisék fél 7, fél 8 és 11 órakor. Nagymisé 9 órakor. Prédikál magyarul *Hermann Károly* káplán. Délután 3 órakor tótveccsérnye.

A második napon, *hétfőn* a misék sorrendje ugyanez, kivéve, hogy tót prédikáció lesz; tartja *Hazay Gyula* káplán.

A *református egyházban* pünkösöd első napján 8 órakor prédikál és urvacsoarát oszt *Dobozmgyeren*, 10 órakor prédikál és urvacsoarát oszt a főgimnázium tornatermében, délután 3 órakor prédikál és urvacsoarát oszt *Kétegyházán Koppányi Gyula* lelkész. Pünkösöd másodnapján 9 órakor prédikál a főgimnázium tornatermében ugyanó.

— **A vármegyei közkörház kibővítése.** A belügyminiszter arról értesítette a vármegyét, hogy a közkörház kibővítésénél legújabbban felmerült 101 ezer korona túlkiadást *nem engedélyezheti.* Egyben felhívta az alispánt, hogy ez összegnek el-tüntetése iránt az egyes tétéleknél

eszközleendő lerovások után intézkedjék.

— **A közigazgatási bizottságból.** Törvényhatóságunk közigazgatási bizottsága e hónapban a pünkösdi ünnepek miatt nem mint rendesen, a második hétfőn, hanem *e hó 11-én, csütörtökön* tartja meg rendes havi ülését *Döry Pál* főispán elnöklése alatt.

— **Hivatalvizsgálat Csaba községénél.** *Ambrus Sándor* alispán tegnap, pénteken délelőtt Csabán az utóállításon elnököl, délután pedig a községi hivatalokban vizsgálatot tartott. Az alispán mindent teljes rendben talált.

— **Az izraeliták pünkösödjé.** Tegnap és ma ülték meg izraelita polgártársaink egyik legszebb ünnepüket, az ébredő természet dicsőítésére rendelt pünkösdi ünnepét, mikor a zöld galyakkal ékesített templomokban mondják el örömmimáikat. Ez alkalommal a csabai izr. templomokban is ünnepi istentisztelet volt.

— **Gyula város közgyűlése.** Gyula város képviselőtestülete tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a városi ház eladásokkal foglalkozott. A közgyűlés ugyanis már régebben elhatározta, hogy a város házait árverés útján eladja, kivéve azokat, amelyekben iskolák vannak, továbbá amelyekben a tejszövetkezet van. Ezekre vonatkozólag, a kulturális és közigazdasági szempontra való tekintettel, felhívják a jelenlegi bérlőket, hogy nyilatkozzanak, hajlandók-e az épületeket megvenni. Az a közgyűlés, amely ezen határozatokat meghozta, egyben bizottságot is küldött ki avégből, hogy az Gyula város házainak értékét megállapítsa. A bizottság most elkészült munkálataival, s azokat a tegnapi közgyűlés elé terjesztette. A képviselőtestület a bizottság javaslata alapján Gyula házaira az árverést 30 napra kitézte. Ez idő alatt tárgyalnak az említett bérlőkkel is, s ha azokkal nem jutnak megállapodásra, azokat a házakat is elárvereztetik.

— **Fábrý Károly — részvénytársulati igazgatóelnök.** A budapesti Reichel és Heisler gépgyár részvénytársaság, Magyarország egyik legrégebbi gyára, a Reichel és Heisler-féle vegyipari gyártelepeket és főképp szeszgyárakat berendező gépgyári vállalat, — mint a „Műszaki Világ” írja, — mely a múlt évben ünnepelte fennállásának századik évfordulóját, e napokban részvénytársulattá alakult át az új igazgatóság azon elhatározása mellett, hogy a mostani kialakulási formát csak provizóriusnak, illetve egy már legközelebb megejtendő nagyobb szabású tranzakció kezdő alapjának tekinti, amelyet a közel jövőben a gyárra nézve bekövetkező kedvező konjunkturához képest úgy műszaki, mint adminisztracionális irányban tetemes kibővítés fog követni. Az igazgatóságba beválasztották: *Fábrý Károly*, országgyűlési képviselő, földbírtokost, *Reichel Gyula*, a gyár egyik eddig volt tulajdonosát és *Kornfeld Emilt*; a felügyelő bizottságba: *Bun József*, *Barkóczy Izsó* és *Gallovitcz Mihályt.*

Az igazgatóság *Fábrý Károlyt* választotta meg *elnökéül.* A részvénytársaság egyelőre 700.000 korona alap-tőkével alakult meg, megvette 460.000 koronáért a Reichel és Heisler-féle gyárat és folytatja annak üzemét.

— **A keszthelyi gazdasági akadémia növendékei Csabán.** A keszthelyi gazdasági akadémiának tanulmányi látogatása, amelyet előre jeleztünk lapunkban, ma történt meg. A növendékek, mintegy negyvenen négy tanár vezetése alatt ma délelőtt 9 órakor érkeztek Csabára, s délelőtt *Wilim István* gazdasági intéző kalauzólása mellett az öntözött rétet tekintették meg. A mintaszerű öntözött rét a tanárok és növendékek tetszését egyaránt és a legteljesebb mértékben megnyerte. A vendégek mindjárt ebéd után, délután 2 órakor visszautaztak Pest felé.

— **Tótkomlói törekvések a magyar nyelv ellen.** Tótkomlós község képviselőtestülete e hó 10-én közgyűlést tart. Mint a meghívóból megítélhető zéssel látjuk, e közgyűlés tárgysorozatán többek között ilyen pont is szerepel:

Benyó András indítványa az irányban, hogy a közgyűlési *jegyzőkönyvek tótul vezettessenek* s a tótul nem tudó jegyzők és segédzsemmélyzeti tisztviselők *a tót nyelv megtanulására kötelezessenek.*

Egyelőre csak ennyit kívánnak a tótkomlói tulzók, akiknek ezen legújabb tervét — tótkomlói értesülésünk szerint — maga, a mostanában pánszláv hírvében szereplő bíró, *Lehóczky Mihály* sem helyesli. Tótkomlósan remélik, hogy a *magyarellenes indítványt nem fog sikerülni a képviselőtestületnek keresztülhajtani.* De ha ez véletlenül sikerülne is, — amit mi sem hiszünk, — kétségtelen, hogy a felsőbb hatóságok majd alapos leckében részesítik az indítványozókat.

— **Eljegyzések.** Kiváló munkatársunknak, *Nil-nek* bájos nővérét, *Dapsy Irént* ma jegyzi el törökfalvi *Vojna Teofil.* Az eljegyzést Szeghalmon tartják meg a kiterjedt család körében. — Ugyancsak ma jegyzi el *Vas Dezső*, csabai szállítási és bizományi vállalkozó, *Nagy Sándor* fakeskedő kedves leányát, *Margitot Berettyóujfalun.*

— **A parasztkongresszus.** Holnap és holnapután tartják meg a csabai parasztkongresszust, amelyet nagy reklám előzött meg az ellenzéki sajtóban. Ma jelentek meg a parasztpárt falragaszai, amelyek *Vázsonyi, Pető, Bródy Ernő, Benedek János* képviselők s „más ellenzéki politikusok” lejövételét hirdetik. A helybeli parasztpárt nagy erőfeszítéseket tett, hogy a kongresszus minél nagyobb méretűnek mutakozzék; holnap majd elválik, mennyire sikerült ez neki.

szépség, — tehát kiállhatatlan ember, aki mindenben akadékoskodik és a pusztá jelenléte elég ahhoz, hogy feszélyezze a legvidámabb társaságot.

Különösen a leányok féltek tőle és nem ok nélkül! Mert Katolnay nem szűrte meg a gondolatait, mielőtt kifejezte volna — olyan frapársul és enyhítés nélkül, ahogy megszülettek agyában, közölte őket a beszélgetés során nem tekintve a partner korát, nemét, intelligenciáját. Aféle „szabadszáj” társalgó volt, akit pajkos asszonykomániában szívesen láttak, de akit a lányos mamák csak távolról tisztak, — jól lehet, mint kérőt, tárt karokkal öleltek volna keblükre. Mert Katolnay vagyoni helyzetéről legendákat meséltek, — s bár ennek a mesének voltak frívól fejezetei, de mindenestre inkább emelték, mint leszállították egyéniségének értékét.

Fésülködés után Paulin vázába tette a szegfűket és mert nem érdekődtem eredetük iránt, mosolyogva magyarázta:

— Reggel, amikor ajtót nyitottam, a leviszkrény rácsához volt erősítve néhány szál dróttal, a névjegy pedig, amit idetettem az íróasztalra, benn volt a szekrényben.

Megnéztem a névjegyet, a hátlapján néhány ceruzával rótt betű közvetítette az üzenetet:

— „Napsugaras jóreggelt! és engedelmet, hogy a délelőtti folyamán fölkeresem”.

— Vajon átutazóban van-e? — tűnődtem, — vagy megint egy elviselhetetlen csalódás kergeti hozzá, hogy a jópajtás bizalmával győnjön és megkönnyebbüljön?

Egy rózsaszín pongyolát hoztattam elő, — ez volt ugyanis az egyetlen szín, amit Katolnay nem szenvedhetett, — és miután a szegfűket bevitettem a szalonba, — magam is átmentem, hogy addig a zongorámon gyakoroljak néhány egyhangu Bach-präludiumot. T. i. ezeket is gyűlölte Katolnay.

Hogy ilyen félreérthetetlen hadüzenettel fogadtam, annak oka Katolnay határtalan hiúságában rejlett. Hisz amerre ment, az asszonyok a lila minden árnyalatát magukra öltötték és csak az ő dalszerzeményeit zenélték, mert a lilaszín változatairól egy egész kötet poétikus dicshimnusz írt valamikor, — (a könyv egy példány lila brokátba kötve itt hever az asztalomon) — és dalainak érzelmes accordjai mellett ki lehetett volna csalni tőle minden titkos gondolatát.

Amint belépett, — láttam szép arcán az elégedettség homlokbarázdáit, ironikus mosollyal csókoló kezét és kínálás nélkül leült a zongora mellé, olyan természetes egyszerűséggel, mintha a megszokott mindennapi helyét foglalná el, pedig körülbelül két éve, hogy utoljára találkozunk.

— Sohasem hittem eddig, hogy Bach muzsikája ilyen élvezhető, — kérem folytassa, tette hozzá elkomolyodva, — jótékonyan hat lázongó idegeimre.

Kezem lesiklott a billentyűkről, rábámultam, hitetlenül, értelmetlenül. — Sejttem ennek a hangulatnak az okát, — mester, maga megint keservesen csalódott.

— Nem tagadhatom — győnta melanchólikusan. Olyan megrázó felindulás ért, hogy azóta mindent véres színben látok. Szinte jólesik, ez a szelid rózsaszín... Igen! igen! erősítette, amint kétkedő arcomra pillantott, — megcsalt valaki olyan neveléses módon, ahogyan csak egy elmegegye, satnya embert lehet, pedig az eszem, ha akarom, szikrát

gyújt, és a karom sámsoni erővel bir. Dehát vége a komédiának! elszakítottam a járszalagot, amivel ez a gonoszlelkű asszony megbénított, — és most szabad vagyok, független vagyok, — csakhogy a szívemmel elvesztettem önmagamot is. Nincs többé energiám, nincs munkakedvem, rohanok az emlékek elől, — bucsuzni jöttem! Bánky gróffal földkörtüli utazásra indulunk holnap. Most már engem is meghatott a részvét, sohase láttam még őt így megtörve.

— Talán nem olyan vigasztalanul sötét a helyzet? — próbáltam enyhébb gondolatokra birni, — de Katolnay megragadta a kezeimet, hogy félbeszakítsom.

— Nem, nem, erről álmodni sem szabad, a földig aláztak, azonban a nyakamra tiporni nem engedek, hiszen azért menekülök oly messzire.

Szomorú beszélgetésünket egy általam jól ismert automobil túlók zavarta meg, amely örült koncertot csapott az utcán, s miután egy pillanatra elhalt a ház előtt, annál zajosabban harsogott végig a lépcsőházban. Katolnay idegesen összeresztent.

— Az Istenért! kiáltotta elrémülve, mikor a kúrthang betört ránk a nyitott ajtón, csak nem száguld egyenesen ide az az ördögös gépkocsi?

— Csak egyik utasa! — mondta valaki nevetve és élénk toppant a kis cukorbáró, kezében a fűlsértő „hangszerrel”, kabátján egy teljesvirágú lila orchideával, amin gyönyörrel pihent meg Katolnay mélytűz szeme.

— No ez is eredeti beköszöntés! szól még mindig a virágot csodálva, miközben fölemelkedett, hogy kezét szorítsa az ujjonjával.

A cukorbáró, egy kedves dédelgetett kis hadnagyocskó, asszonyok, lányok meghitt bizalmasa, amint észrevehető volt, épp oly könnyen lett részese a férfiak szimpáthiájának, — mert a kézszorítás után egyszerre fölemelegedtek egymás iránt — pedig Katolnay meghódítása diadalszámba mehetett, — azonban Katolnay meg volt vesztegetve — a lila orchidea immár ott pompázott a fekete kabát gomblyukában.

— Legkedvesebb virágom, mondta olyan édes rajongással, ahogyan csak költői lelki emberek tudnak lelkesedni egy szál virágrért.

— Pedig, ha tudná, milyen becses magának is! sóhajtott a kis cukorbáró, miközben érzelmesen elforgatta a szemét. — Tehát elmondom a jöttöm célját — fordult hirtelen felém, — a mai szép délutánra ahogy régebben terveztük, egy autókirándulást rendezünk és én vagyok, aki a vendégeket toborozom, — remélem Katolnayt is magukkal hozzák? az ő személye delikatesz lesz az asszonyoknak, — én a férfiak részére tartok meglepetést, szépet, érdekeset, asszonyt!

— Kité? faggattam a gyereket csodálkozva — hiszen magának a 80 éves ősoncliján kívül nem igen van vidéki vendége?

— Oh, tegnap óta hangos a kastély. Az apám, anyám egymásra licitálnak figyelmesség dolgában, hogy a mi váratlan vendégünk minél jobban érezze magát. Ez a hét aranjuzi hét lesz, amit nálunk akar tölteni a szép cousine. Kamaszéveim minden rózsás idillje hozzáfűződik, — az első öngyilkossági gondolatot is az ő férjhezmenetelére suggerálta belém, ő a legszebb, legtekéletesebb, legkacérabb elvált fiatalasszony, — de maguk, lányok, ne legyenek rá se féltékenyek, se irigyek, — mert

most szelid és szomorú, a szeme állandóan nedves, — gyászol valakit...

— Egy szomorú szép asszony, aki gyászban van, elbűvölő látvány... mondtam én gyanútlanul, a sajnálkozás hangján.

— A gyász színe nem mindig sötét, szól a kis cukorbáró titokzatos mosollyal — és fölállt. — Hogy itt feledkeztem, korholta önmagát, pedig a szép cousine bizonyára türelmetlenül vár rám az autón. — Jöjjön velünk! — fordult hirtelen Katolnayhoz, addig is megmutatom önöknek a hárs-allét, a várhegyet, meg a város szép környékét és ígérem, hogy egy óra múlva visszahozom ide.

Katolnay habozott, és reámnézett, láttam rajta, hogy tölem teszi függővé a kérés teljesítését.

— Menjen, menjen, — biztattam gyöngéden, — nekem ugyanis meg kell írnom a kirándulási tervet a völegényemnek, hogy ő is résztvehessen, — de ebédre visszavárom.

És elbucszunk. Ők lesiettek a lépcsőn, én pedig kiszaladtam az erkélyre. Lila felhőfátyol és lila orchideák közepette egy szőkehajú, tündérszép nő ült az autón és már türelmetlenül tekingetett az ablakokra. Abban a pillanatban a férfiak kiléptek a kapun, elől a kis báró, — akit megpillantván, örömmel intett felé egy szál orchideával, — utána Katolnay, akinek jöttére az orchidea kihullott a keztyűs kis kézből és az asszony, mint a kísérőtet látott, úgy takarta el mindkét szemét.

Katolnay pedig mintha szoborrá vált volna, olyan merev mozdulatlansággal maradt állva a kapu mellett, még az ajka is fehér lett és az arckifejezése elárulta, hogy a szíve fémeg.

De a kis báró szívélyesen átkarolta és betessékelt a kocsiába az asszony mellé. Láttam, hogy gyanútlanul bemutatja őket egymásnak, aztán előre ült a soffőr helyére és átvette szerepét. Az autó egy pillanattal eltűnt a láthatárról.

— Sorsát senki ki nem kerülheti, szavaltam önmagamnak, kicsit mosolyogva ezen a vigjátéki fordulaton. Vajon micsoda kifejlést hoz létre a férfibüszkeség és szerelem összeütökése, Katolnay sajtó szívében?

Egy óra múlva megkaptam rá a feleletet. Katolnay visszatért, most már biborra volt gyulladva az arca és a szeme ragyogott valami titkos örömtől. Nehányszor hálásan megcsókolta a kezemet, de az ebédet végig koplalta, és mikor az autótülök fölharsant, a házelőt, jeléül, hogy készülődjünk, — hirtelen az íróasztalom elé ült és egy üres papírlapra a következő sürgőnyászóveget írta:

Ránky gróf, Pusztavédres.

Hirtelen megbetegedtem, az utazásra nem mehetek veled, gondoskodj más partnerről.

Katolnay.

Egy kicsi, fodros kék batizst ruha...

Szelid, fehérarcú kis fiú volt, Fején a szőke haj, mint glória. Mondták is váltig a jó nénikék: Bár jegyezne el a szűz Mária!

S úgy tett. Örült az egész kis falu, Hogy a püspök magával vitte őt — Ifjú leánykák virágot szórtak, A lassan gördülő hintó előtt.

Az ég kékebb volt, mint máskor szokott, Zengett a légben száz alleluja — S a sok száz közt kacéran libbent meg Egy kicsi, fodros, kék batizst ruha...

Leszakadt foszlány az ég mezéből,
Angyalok köntöséből egy darab —
Hajnalpir önti el a glóriás főt
S a két szelid szem mohón rátapad...

Mányiné, Prigi Olga.

Álmodozik a leány.

A Békésmegyei Függetlenség számára
írta: Szeredai Károly.

Kis falusi házában, vérvörös azaleák és fehér rózsák között álmodozó áloméletet élt a leány. Tizenkilenc éves volt, szép volt és kivánatos, de hiába követtek el minden lehetőséget az udvarlói, a kegyét egyik sem bírta megnyerni. Egy se volt közöttük olyan, amilyennek a leány a férjét elképzelte. Pedig csillagsugáros tavaszi estéken, csillaghullajtó nyári éjszakákon sokat álmodott arról az emberről, aki egyszer az ura lesz, az ura, a párja, a rabszolgája. Olyannak gondolta, hogy büszke és délceg legyen, mint egy pogány hadvezér, tele tüzzel és odaadással. De a szíve, az mégis egy poéta szíve legyen, olvadékony, selyemlágyságú és szerelmes, mindenképp nagyon szerelmes.

És jönni fog...

Nem mosolyogva, sablonos szavakkal az ajkán, mint a többiek. Büszkén és parancsolóan.

— Te vagy, akire vártam. Akiért dolgoztam, küzdöttem, marakodtam sok bősztusában tizenhat esztendőn keresztül. Most kész vagyok. Ember vagyok. És elviszlek magammal. Szerettek. Szeretsz? Nem is kérdezem. Tudom, hogy te is vártál. Vártál éveken keresztül, itt a fehér rózsáid közt, a vérvörös azaleáid közt. Megjöttem. Itt vagyok. Jer, csókolj meg, csókolj meg hosszan én mátkám, én jövendőbeli, szép hitvesem!...

Pirosan fognak harmatozni azon a napon a rózsák. Gyönyörű jelenések lesznek az égen. S a jó falusi emberek összegugdosódnak:

— A csöpp Maklár Gitta! Hát hihetetlen is, hogy eljár az idő az embernek feje fölött. Talán csak tegnapi volt, hogy még a térdünkön ringattuk, talán csak tegnap láttuk még, mint hancurozik nevetve a lelkészgyerekekkel a kukoricás mentében és nini — mára bűbajos nagy leány lett belőle, kiért im eljött a mesék királyfia, hogy feleségül vigye kacsalábon forgó, gyémántos várába.

És mennek, kart karba fűzve, a mesekirályfi és a mesekirályleány. A virágok, a fehér liliumok, a bazsarózsák, a vérvörös azaleák összehunyorgatnak.

— Milyen ragyogó a szeme, láttad? És hogy csillog a haja, nézted? Megbotlik benne a delelő napsugár, ha tündöklő sugárkévéjét reá hullatja.

Álmodozik a leány. Az lesz a nász, a nászok-násza. Virágarcu tündérisasszonyok lesznek a nyoszolyólányai. Hat fehérbe öltözött apród viszi az uszályát. Gyémántos diadém lesz a fején, gyémántos, va-gyont érő őv a lányos derekán.

— Holtomiglan!

— Holtodiglan!

És azután elmennek. A Duna mentén, egy kis fehér házban sürgős-forgás támad.

— Megjön az új asszony.

Várják. Becézó szeretettel, szerető gyengédséggel. És ő, a háromnapos asszony elfoglalja a birodalmát. Irul-pirul egy kicsit, mert fürgészetve nézik. Odasimul az ura keblére. Az meg letérdelve odaszorítja arcát szikrázó fehérségű lábára és úgy rebegi, halkan, szerelmes reszketéssel:

— Én királyném!

Álmodozik a leány. Milyen is lesz az a ház? Fehér és cserépfódeles. Százados kőrsek közül úgy kandikál ki mosolyogva a boldogságon, mely beléje költözött. Kis kert húzódik el előtte, ott jázminok, meg margaréták virítanak minden nyáron. Egy-egy nemes rózsafa is illatozik csöndben a kerítés mellett. Olyan idillikus kis fészek lesz az a fehér ház, olyan magasztos, szent szerelem fog lakást lenni benne.

S verőfényes lesz az ég, kacagva fog születni a piros hajnal. Minden ablakban kis virág fog pompázni a fehér házban. S a legszebb virága — igen, az ő lesz, a barnafürtös, babos főkötös asszonyka, királynője, rabnője az ő urának, szerelmes urának...

Álmodozik a leány. A mesekirályleány. Álmodozik a mesekirályfi is, valahol messze, a nagy Duna mentében.

És a napsugár itt kacag, itt játszadozik a kalamárisom körül. Azért írtam e sorokat, hogy egymásra leljenek.

Templomban.

A templomhajójában, egy kis asztal mellett
Út egy gyönyörű lány mozdulatlanul.
Fehér asztalára, két gyertya közére
Péter-füllérekkel alamizsna hull.

Merengő arcán a gyertyák fénye lebben,
Sötét haja fölött glória ragyog.
Ugy érzem: körülte angyalok suhognak
És én egy Mária-oltárnál vagyok.

Mennyei csönd. Sok ezer ajakról
Némán száll az ima föl az ég felé.
... Csak nekem nem szabad leborulni sírva,
Oda a Máriás, szent oltár elé.

Lázár Ernő.

A szegény ember dolga.

Thury Zoltán

sajtó alatt levő összes műveiből, a kiadó,
Kner Izidor szívesességéből.

A szegény ember, a kinek máskülönben ezerkétszáz forint törzsfizetése és háromszáz forint személyi pótléka volt a bankban, egy éjjel tulságosan sokat forgolódott az ágyában. Gyertyát gyújtott, sok vizet ivott, olvasgatni próbált, de a mikor látta, hogy a felesége megmozdul a másik ágyban s most már mindjárt fölébred, hirtelen újra kifujta a gyertyát s a sötétben újra nyugtalanodott tovább. Az asszony félig nyitott szájjal, álmában néha nagyokat nyelve, csendesen, a lélekzetet nyugodtan, simán szivta magába, úgy aludt, mint egy mosolygó jóálmú gyermek. Néha egy-egy pillanatra fölébredt, de rögtön újra elaludt, fészket gyurva fejének a párnában. A haja fölbomlott s szerte szabadulva, cigányos pajkos formát adott a nagyon álmos kis arcnak, mikor pedig a szeméből igyekezett kidörzsölni az öklével egy kis álmot, olyan elkényszeredett, durcás lett a képe, mint egy gyermeké. Mikor már sokáig álmatlanul forgolódott a szegény ember, fölébredt az asszony, felkönyökölt a párnára és tudakozódni kezdett, hogy mi a baj.

— Mért nem alszol öreg? Ujra van tán, drágám, valami nagy gondod? Mi az, no mondd meg.

A férfi gyönyörködött benne és mosolygott. Valami kis tréfával akarta elűzni a dolgot, azután meg arról panaszkodott, hogy a feje fáj, de az asszony nem hitt neki. Megérezte a bajt s most már tudni is akarta, hogy mi az? Mikor nagyon aggodalmas lett az asszony arca, gondokkal telt el a férfi is és most már nem is tagadta.

— Egy kis lejárát van holnap, ha nem fizetek, megóvatolják a váltót, bujjék bele az ördög.

Az asszony nem igen értett a dolgozhoz, de látta, hogy három hóna-

ponkint mindig elkövetkezik ez az állapot s ilyenkor nagy gondja van a férjének, amíg előteremtí valahogyan a pénzt. Komor, alig szól egy-két szót, a gyerekekre rá se néz s alig nyeli le az ebédből az utolsó falatot, már szalad valamerre. Ezek kinos napok s most már nagyon megijedt tőlük. Ő is töprengeni kezdett azon, hogy honnan lehetne pénzt szerezni s a nagy igyekezetben olyan különös, idegen lett az arca, hogy az ura megsajnálta, vigasztalni kezdte.

— Utóvégre nem olyan nagy história az egész, csak az a kellemetlen, hogy két váltó került össze.

— Mennyit kell fizetni?

— Vagy kilencven forintot.

Az asszony megijedt erre a nagy summára.

— Még elsején sincs annyi pénzünk, nem hogy huszonhatedikén lenne. Mit csinálunk, Istenem, miért is vagyunk mi olyan adósok?

Erre bajos lett volna hirtelenében felelni. A férfi különben is kedélyesebben igyekezett felfogni a dolgot. A párnája alól kivette az erszényét s a paplanra leszámolta a hatosokat, cinkusan konstata az eredményt.

— És ezen horribilis summával szemben egy forint negyvenöt krajcár a fedezet. Kellemetlen, ugy-e?

— Mit fogsz kezdeni most már?

A férfi jó kedvvel felelt, tüntetni akart azzal, hogy egy cseppet sincs kétségbeesve.

— Barátom, nem nagy dolog az egész, összeszerzem én ezt a kis pénzt.

— Az ujjain kezdte elszámolni, hogy honnan szerzi meg a kilencven forintot. — Az igazgatótól tegnap negyven forint ára külön munkát kaptam. Holnap megkérem az árát, ez negyven forint. Balog Samu adósom tíz forinttal, mára ígérte, hát holnap biztosan megadja, ez ötven. Harminc forint előleget kérek a Magyar Mérlegtől hat cikkért. A multkor is adtak s azzal már majdnem készen vagyok, ez már nyolcvan. Most még csak tíz forint hiányzik. Azért szölok majd Veress Palinak. Jó gyerek az öreg, ad majd kölcsön elsejéig. No, ugy-e rendben van minden, nem kell belebolondulni ebbe a kis műveletbe.

Az asszony már birkózott az álommal. Legyűrni igyekeztek egymást. Mikor félig ébren végighallgatta a könnyű megoldást, ráejtette pilláit a szemére, feje az ökléről lecsuszott a párnára s csendesen elszenderedett. Az ura is jól a feje alá gyűrte a párnát, egy kicsit még gondolkodott a dolgon, mikor már belekábult a tervezettségbe, hogy aztán hogyan fogja majd letörleszteni a holnapi előleget, adósságot, elaludt. A sötét szobában csend lett. Két jó alvónak a mély lélekzete csak hozzájárult a hangtalansághoz, a falon kip-kopot ketyeg az óra s lassan, nesztelenül lépkedve közeledett a reggel, hogy olyan szép ragyogó hajnallal köszöntsen be, akár csak máskor, lejártnélküli napokon.

A szegény ember korábban ment be a bankba, mint máskor. Megírt néhány levelet, fölhívott egy hordárt s átadta neki a megbízását.

— Ezt elviszi a Magyar Mérleg szerkesztőségébe, ezt a másikat átadja Balog Sámuel urnak Korona-utca 59, azt pedig Veress Pál urhoz viszi a vámházhoz. Mindenikre választ hoz s vigyázzon, mert pénzzel lesz dolga, de el ne veszítse majd, a mit hoz. Hányas a numerusa?

— Százkilencvenöt.

— Csak sietni, lesz borra való is.

Azután nekilátott a munkának. Azt a munkát vette elé, a miért külön fizetnek s dolgozott szorgalmasan, mert valamit mutatni akart az igazgatónak, ha már pénzt kér tőle. Azért lassan haladt. Olyan nehézségekre bukkant, a melyek miatt egész csomó könyvet kellett végiglapoznia, alig másfél oldalt írt, a mire megérkezett az igazgató. Még le se vetette benn a kabátját, a mikor már bement utánna. Az igazgató nagyon barátságos volt, csak arra komorodott el, hogy a külön munkáért előre fizesse meg a negyven forintot. Még nevetett is és olyan csodálkozva nézett az előtte álló fiatal emberre, mintha nem tudná megérteni, a mit beszél.

— Előre kifizetni negyven pengőt... Ki hallott már ilyent? Sok pénz az. Nem mondom, hogy nem látnék önben elég garanciát, tisztelt barátom, hanem mindennek meg van a maga rendje.

— De kérem szépen, igazgató ur, nagy zavarba hoz, ha megtagadja kéresemet.

— Nagyon sajnálom, de hát én nem tehetek róla, ezt átláthatja. Magánuton szívesen állanék rendelkezésére, de ez-uttal lehetetlen...

— Kérem, erre nem is gondoltam.

— Tudom, tudom, de hát kollégák vagyunk, segítünk egymáson, ha lehet...

— Kérem akkor, igazgató ur, segítsen. Biztosan számítottam erre a pénzre, rettenetes szükségem van rá...

— Elhíheti, hogy sajnálom, de nem lehet, igazán sajnálom. Azért jó barátok maradunk.

A szegény ember egészen megfakult, mire kiért az asztalához. Sírn szeretett volna s a szemébe is szökött a könny. Nagyon ráhajlott az asztalra, nehogy észrevegye valaki és sóhajtvá azon kezdett gondolkozni, hogy most már honnan szedje elő ezt a negyven forintot.

Sokáig tépelődött, végre elhatározta, hogy a mint megjön a hordár, rögtön visszaküldi a Magyar Mérleghez és kér még husz forint előleget, Veress is ad még tízet, beküldi az óráját a zálogházba, arra hét-nyolc forintot szoktak adni, két forintot akár hatosokban is kikölcsönöz itt az irodában a többi szegény embertől. Egy hivatalnok észrevette a rossz kedvét s oda ment hozzá kérdezősködni.

— Mi az, Kelemen ur, valami baj van?...

— Nincs, csak rosszul esik az embernek, ha rosszul bánnak vele...

Lekönyökölt az asztalra s intett, hogy különben nem sokat törődik az egészszével, neki mindegy, csak hogy rosszul esik az embernek. A másik ráhagyta, hogy igaza van s elment a dolgára.

Jóval tíz óra után visszajött a hordár. Bizalmaskodva egész közel ment az asztalhoz s részletesen beszámolt az utjáról.

— Balog ur még az ágyban volt. Nem írt levelet. Azt mondta, hogy csak ennyit ízen: szalma. A tekintetes ur majd fogja tudni, hogy az mit jelent. Veress tekintetes ur nincs itthon. Azt mondta a szobaasszony, hogy komisszióba utazott le a vidékre és csak a jövő hónap elején jön haza. A szerkesztőségben sokáig kellett várni, csak a szolga volt ott, éppen a tüzet rakta meg.

— És aztán? ... Hozott pénzt?

— Nem, kérem alássan. A szerkesztő ur nem ért rá, arra, hogy írjon. Azt izente, hogy még adósnak tetszik lenni most is egy cikkel, mert a mit legutóljára tetszett küldeni, az nem konvenial neki.

A szegény ember előtt elhomályosodott a világ, a szeme megtelt könnyel s nagy keserűség töltötte el. Valósággal beletompult az agya a gondba, hogy most már mi lesz? Nézte maga előtt az itatópapirosát, a kezébe vette a tollat, hogy még írjon valakinek, de nem jutott eszébe senki, akire számíthatott volna. A mig gondolkozott, lassan átment abba az állapotba, a mikor nem bánja az ember, akármilyen is. Mindegy, üssön bele a menykő az egész világba.

A hordár még mindig ott állott, felelni kellett neki valamit. Odaadta neki a forintját olyan arccal, mintha minden a legjobb rendbe lenne s azután nem tudott dolgozni. Körülötte sercegett a sok munkás penna, ő csak sóhajtott s azt számítgatta magában az óráit nézve, hogy mit művelnek most a váltóival a takarékpénztárban.

Ebédre nagy gondok közt várta otthon az asszony. Reggelre már gondolkodott a dolgon s rájött, hogy mégse olyan könnyű az egész, mint a hogy az ura hitte. Hátha valahol azt mondják, hogy nem adnak pénzt. Mikor a férfi belépett az ajtón, mindjárt látta, hogy baj van. Félt, hogy alkalmatlan lesz, nem kezdett el kérdezősködni. A férje alig evett és már elment, jóformán rá se nézett az egész ebéd alatt, egészen elfoglalta a gondja. A vacsora is csendes volt. Néha lopva egymásra néztek, de nem beszéltek semmit, nyomasztó fellebbe borította őket a gond. Éjjel kábultan, mélyen aludtak s reggel fáradtan, összetörve keltek fel az ágyból.

Mikor már a férfi az irodába készült, bágyadtan nézett fel rá az asszony s megijedve attól, hogy délig egyedül marad ebben a bizonytalanságban, kérdezősködni kezdett.

— Nem kaptál pénzt?

— Nem.

— Mi lesz most már?

— Nem tudom.

Mikor elment, az asszony összegubbaszkodott a divány sarkába s ő is beleesett a nembánomságba. A hogy lesz, ugy lesz, ugy se lehet másképp.

Segédszerkesztő: Laptulajdonos:
Teleky Sándor Dr. Ursziny János
Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség”
könyvnyomdájában, Békéscsabán.

— **A csabai maturabál.** A csabai Rudolf-főgimnázium ez idén érettségiző tanulói július 27-én tartják meg az évenként szokásos maturabált, amely most is igen sikerültnek ígérkezik.

— **Árlejtés a szeghalmi Kőrös-hidra.** A szeghalmi újjáépítendő Sebes-Kőrös hid munkálataira csütörtökön tartották meg a vármegyházán a versenytárgyalást. A pályázatra 9 ajánlat érkezett be. A bizottság a felszerkezetre, amely 31 ezer koronába kerül, a budapesti *Danubius* hajógyár ajánlatát fogadta el. A kétoldali vasbeton építkezésre, amely 105 ezer koronás, *Freund* Henrik ajánlatát találta legjobbnak a bizottság. Ha a miniszter a bizottság megállapodását jóváhagyja, akkor az építkezésnél 40.000 korona megtakarítás lesz.

— **Hutirayt letartóztatták.** Annak idején megirtuk a *Szarvasi* takarékpénztárnál elkövetett nagy feltűnő keltő sikkasztás hírért. Mint ismeretes, a takarékpénztár békésszentandrásfi fiókjának könyvelője, *Hutiray* Gyula sikkasztott mintegy 8—10.000 koronát. Eredetileg úgy volt, hogy *Hutiray* ellen, aki jómódu békésszentandrásfi családból való, s akinek szülei a kárt megakarták téríteni, nem tesznek bűnvádi feljelentést. Most azonban *Szarvasról* azt jelentik, hogy a bűnös könyvelő ellen a feljelentést mégis beadták s ennek következtében *Hutirayt* a rendőrség e héten *letartóztatta*. Már be is szállították Gyulára, az ügyészség fogházába.

— **Az ismeretlen ember.** Dr. *Szalay* Józsefről, Szeged város ujonnan kinevezett csabai származású főkapitányáról írják a következő jóízű apróságot a szegedi lapok. Az új főkapitány tegnap délután fél háromkor hivatalába igyekezett. Midőn a város-háza kapuján bement, a kapu alatt posztoló rendőr elébe ugrik és kötelességének teljes tudatában feltartóztatva, azt kérdezi, hogy hova tetszik a tekintetes urnak? A h. főkapitány előbb megütődve nézett a rendőrré, majd midőn az megmagyarázta, hogy a hivatalos óra csak háromkor kezdődik, azt mondta: mi köze hozzá, megyek a hivatalomba.

— De kérem, kicsoda az ur és milyen hivatalban van? — kérdezte a rendőr. — Én nem ismerem és mert nincs még hivatalos óra, kötelességem minden idegen embert feltartóztatni.

Szalay József ekkor odafordult a rendőrhöz, megdicsérte erélyes kötelességteljesítéséért, aztán bemutatkozott neki:

— Dr. *Szalay* József helyettes főkapitány vagyok!

A rendőr összecsapta bokáját, keményen szalutált és utat engedett a h. főkapitánynak, aki dicsérve emlegette a szegedi rendőr szolgálatlanságát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A békéscsabai fiatalság bál-bizottsága az általa rendezett majális jövedelméből 35 korona 10 fillért fizetett be a Nőegylet pénztárába, amiért hálás köszönetét nyilvánítja a *Nőegylet* elnöksége.

— **Villámcsapás okozta tűzvész Csabán.** Tegnap, pénteken este hirtelen nagy zivatar támadt Csabán, erős záporosó szakadt le gyakori villámlással. A villám több helyen beütött, így a kaszárnya pléhcsatornáját is érte s a gyulai határban is lesújtott egy tanyaépületre. Hatalmas tüzet okozott azonban a villámcsapás az Óbánai-utcában. A villám *Koczina*

Györgynek 271. szám alatti házába csapott be s meggyújtotta azt. Tizenegy óra után ütött ki a tűz, de azért nagy néptömeg lepte el a tájékat. A meggyuladt házat nem lehetett megmenteni, az *teljesen leégett*, de a tűzoltóságnak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni.

— **Pénzintézet a kisemberek segítésére.** Régi panaszuk már a kisiparosoknak, hogy a rövid lejáratú áruszámlákon kívül egyéb hitelforrásaik nincsenek, bár maguk állandóan hitelezni kénytelenek. Az ekként folyton tartó pénzzavar egyrészt az áruhitel megvonását, másrészt pedig a munkabérek pontatlan fizetését vonja maga után. Mint értesülünk, *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter akarnak a kisiparosokon, még pedig olyképpen, hogy egy olyan pénzügyi intézet létesítését tervezik, amely francia mintára 10—100 koronás kimenthető eredetű *iparösszámlák*, illetve *váltók* leszámlolásával foglalkoznék. Az intézmény mellé információs szervezet is tervbe van véve, mint annak egyik igen fontos kiegészítő része. A szóbanforgó terv megvalósulása igen jelentős szerepet van hivatva betölteni az egész ország kisiparának fejlődésében.

— **Halál a madárfészek miatt.** A gyermeki pajkosságát életével fizette meg, — mint *orosházai* tudósítónk jelenti, — *Blódi* Antal *pusztaföldvári* földmives 13 éves fia. *Blódi* az orosházi Medgyaszay-féle gőzmalomba vitt be őrés végeit gabonát s magával vitte a városba *András* fiát is. *Mig* a gazda a malomban volt, fia a gőzmalom környékén csatangolt, majd felmászott egy magas fára, hogy arról madárfészeket szedjen. Mikor a fa tetején volt, egy ág leszakadt alatta, s ő lezuhant oly szerencsétlenül, hogy *nyomban meghalt*.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke. makói diákothonába az 1908—9. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az elvétési díj havi 36, beiratási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítvánnyal, születési és I. osztályu tanulóknál nraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1908. évi *július 10.* napjáig adandók be a Dmke. makói diákothonának felügyelő-bizottságánál. — Részletes prospectussal kívánatra készséggel szolgál a diákothon igazgatósága Makón.

— **Cseléderkölc.** Egy kissé pikáns az eset, de sokkal együgyűbben erkölcsös, mint például a vigházi francia bohózatok.

Egy csabai uriházba új kocsis került a napokban, aki azonban most szabadult a katonaságtól is.

Azt mondja neki a cselédeleány a megismerkedés után:

— Ismeri-e a katonákat *Mihály*?

— Ismerem hát!

— Hát az én kis leányom apját ismeri-e? — kérdi pironkodva a leány. Mert nem régen hozott neki a golya egy kis babát.

— Hogy hívják? — kérdezi *Mihály*.

— A nevét nem tudom! De olyan magas gesztenyesz huszár volt — feleli *Mari* ártatlan naivsággal.

— **Ritkán részesült** még valamely gyógyszer a szakkörök részéről oly általános elismerésben és alig került egy is oly gyorsan közhasználatba, mint az „Energia” csukamájolaj csokoládé. Az orvosok

valósággal „áldásnak” mondják ezen kiváló erősítőszert a gyermekvilág részére. Bizvást annak is mondható oly szer, melytől a gyengébb gyermekek jó étvágyra, erőre kapnak és szemlátomást gyarapodnak.

— **A ló hamarabb fujt.** Beállított a minap az állatorvoshoz egy dolmányos atyafi és elpanaszolta, hogy beteg a lova, torokfájása van. Az állatorvos receptet irt és megmagyarázta neki:

— Egy port fog kapni erre a patikában, azt beleteszi egy pléhcsőbe, azt a ló szájába teszi és belefúj, hogy a ló torkába menjen. Értette?

— Igenis.

Néhány nap múlva beállított ismét a paraszt az állatorvoshoz, beültetett torokkal. Kérdé az orvos:

— Hát kendnek mi baja?

— A torkom fáj.

— A lova meggyógyult-e?

— Meg az, de én betegedtem meg az ur orvosságától.

— Hogyan?

— Hát én beletettem a port a csőbe, a csövet a ló szájába, bele akartam fujni, de a ló előbb fujt és így én vettem be az orvosságot.

— **A póruljárt bózás.** Egy idő óta egy *Mehmed Teha* nevű 15—16 éves török fiu járja be a csabai utcákat, a bóza nevű frissítő italt kínálgatva. Ma délelőtt *Valyuch* *András* 13 éves parasztyerek ivott a frissítőjéből, ce mikor fizetésre került a sor, megtagadta. Amidőn a bózás követelte a pénzt, *Valyuch* boxert rántott ki s azzal a szegény törököt úgy kupán vágta, hogy a feje betört s eszméletlenül terült el a földön. A bózás sebe nem veszélyes, de elég súlyos. A vásott suhancot bevitték a rendőrségre s megindították ellene az eljárást.

— **Görvélykóros gyermekek** szedjék a „*Sirolin Roche*”-t. Ez a legjobb creosotkészítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kifinó hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Elfogott zsebmetszőbanda.** Jó fogást csinált a csabai rendőrség tegnap éjjel, amikor elfogott egy háromtagu zsebmetszőbandát, amely pár órával előbb érkezett Csabára s itt mindjárt megkezdte működését. *Lakatos* *János* 30 éves öcsödi illetőségű, *Lakatos* *Pici* *János* fegyházviselt 61 éves gyulai és *Lakatos* *Erzsi* 20 éves nagyszentmiklósi cigányok az este 11 órai vonattal érkeztek Csabára. Mindjárt a pályaudvaron kilopták *Szikora* *Jánosné* zsebéből a pénztárcáját, majd *Csirék* *Ilonának* a zsebében kezdtek kotozásni, de ez észrevette a manipulációt s lármát csapott, mire a cigányokat elfogták. Megindították ellenük a bűnvádi eljárást s letartóztatásba helyezték őket.

— **Pártoljuk a hazai ipart!** Be sokszor halljuk e szöveget és mégis szükségleteink fedezésénél nem vigyázunk eléggé, hogy ne osztrák árut vásároljunk. Ezer meg ezer idegen fogtiszító szert vesz naponta a magyar közönség, mikor itt van most a kiváló magyar gyártmány, a *Bráza*-féle *Kalogén* sóborszesz fogkrém, mely valósággal ideális fogtiszító és ápoló szer.

— **Házartásban fontos** a mohai *Ágnes*-forrás. Bővebbet a megjelent hirdetés.

Hol fürdőzzünk?

— Szezon előtt. —

A család apraja-nagyja már nagyban töri a fejét: Hol fürdőzzünk? Egészen természetes, hogy majd kiválasztanak egy idegen fürdőt, mert az olcsóbb, mert a több kényelmet nyújt és a szegény magyar fürdők megint csak „jövőre” maradnak, pedig így sohasem lesz jövőjük. A fürdőink kényelme, olcsósága önmagától megijönne, ha a tengeri fürdőközönség mind-mind a hazai fürdőkbe tódulna és kényszerítené a fürdőtulajdonosokat, hogy sajátítsanak el sok-sok üzleti szellemet és annak főelvét: mindent a közönség kedvére, hogy az jókedvében biztosítsa a hasznót.

Mennyit szónokolnak manapság a lapokban, gyűléseken a magyar ipar, a gazdasági fellendülés érdekében — és a tett? A tett az, hogy bécsi ruhában járunk, prágai sonkát eszünk, rajnai bort iszunk és *Abbáziában* üdülünk. Mert a magyar mond és... marad nyugodtan.

Mily sokra megy azoknak a száma, kik nemtörődömségből, tudatlanságból, divatból osztrák fürdőket keresnek fel, pedig nincs oly fürdője Ausztriának — kivéve *Karlsbadot* és *Marienbadot* — amelyhez fogható, sőt jobb s szebb nem volna Magyarországon.

Ha nekünk ily gazdag, áldásban, gyógyító erőben oly dús vizeink vannak, nem volna-e tanácsos, ha az idegen fürdők kevésbé hatásos vizei helyett magyar ásványvizzel gyógyítanánk magunkat. Ha üdülni, pihenni akarunk, melyik idegen táj ér fel Tátránk vadregényességével?

Hol lehet élvezetesebb tutajkirándulást tenni, mint a kanyargó *Dunajecen*? Hol szebb a *Duna* folyása, partvidéke, mint a *Vaskapuzás* részlet. Kell-e édesebb pihenés, csendesebb magány, mint a minőt *Erdély* fürdőink nyújtanak. A tenger zugásában akarsz gyönyörködni, ott a magyar tenger, a kies *Balaton* csodás vízi életével. És ha minden áron a sós tengeri vizet kell használnunk, ott van *Fiume* vagy *Cirkvenica*, kár *Abbázia* méregdrága életet megfizetnünk.

Ha tehát felmerül mostanában már családi tanácskozásainkon a nagy kérdés, hol fürdőzzünk, a felelet egyszerű legyen: itthon. Ne vigyük milliőnk az idegenbe, tanuljunk *Luegertől*, aki 54 koronát sajnál tőlünk. Az 54 koronáért *Lueger* kellemetlenséget élvezett; pedig a magyar fürdők, ha egy és más téren nincsenek is a külföld régi fejlődéssel dicsekvő fürdőivel egy színvonalon, még sincsenek annyira elmaradva, hogy hazafiságunk áldozat lenne. Jó és erős akarat, a mi fürdőink is olcsók és kényelmesek legyenek és egy-két év elnézése meghozza a mi fürdőink természeti gazdasága és szépsége mellé a csint és kényelmet is.

A pünkösti ünnepek miatt lapunk legközelebbi száma csütörtökön jelenik meg.

JÓL TETTEM-E? *

Jól tettem-e? Ki bánja? És ki kérdi? ...
 Nem én vagyok az, aki gyáván beéri
 Koldusérzések alamizsnájával!
 ... Az én lelkem fehérsugarú lángja
 Mint villám lobbant a sziveken által
 S ujjongó, síró dalokból szikrázva
 Szerelmet gyújtott... Bús, idegen szívek
 Varázslatos mámort ittak belőle.
 Az én hitem adott nekik hitet,
 Az én álom lett álmaik szülője,
 Az én csókomtól ajkuknak vágya támadt
 Édes, finom, zengő melódiákat
 Csókolni egymásra titkosan...
 Velem sirtak, velem kacagtak, —
 Egyszer titokba, másszor hangosan.
 Hogy ki vagyok, tán soha nem is kérdték
 — S én mindent, mindent, ami bennem érték:
 Hittem, szerelmem, vágyam, álmaim,
 Mosolyom, könnyem — mind eléjük szórtam
 Dalos, csengő, virággal himes szókban.
 Gőgös, pazar, királyi tékozlással
 Nekikadtam egy gyönyörű tenger mélyét,
 Egy kincsesháza rejtett gazdagságát:
 A lelkem tiszta, szent fiatalságát...
 Jól tettem-e? Ki kérdi? És ki bánja?
 Ha kilobbant is lelkem fehér lángja
 S magam örökre vak koldus maradtam
 Gúnyos, közömbös emberforgatagban:
 Azért én mégis, mindig, újra — adtam!
 Nil.

Bogdánék.

A Békésmezei Függelenség számára
 írta: Mányiné Prigl Olga.

Csak egy hétre a temetés után tudódott ki, hogy a szegény Bogdán fiskális nem hagyott egyebet a családjára adóságnál. Nem a mai világba való ember volt, — mondták. Nem piszkoskodott holmi apró pörökkel, nem hizott a más vérén, ur volt tetőtől talpig. Nagyobbára a pusztáján lakott, négyes fogaton járt, egyfolytában három napig tartó multságainak országos híret vitték. Egy darab volt a régi, patriarchális vendégszeretethez, ahol részegre itatták a kocsist, hogy hajnalba, a szintén rózsás kedvben leledző vendéggel együtt az országut helyett, az udvaron a galagonya-sövényvel kerített kurián kerültek egyet és igen nagyon csodálkoztak, hogy ott voltak megint, ahonnan elindultak. Lett olyankor kacagás! Még a kutyák is nyihogtak, örvendeztek és a hosszalábú agarak nagy bolond ugrásokban futottak a folyosó legszéleiről a belső kapu elébe. Mert úgy állott a dolog, hogy egyik oldalon kettős kapuja volt a Bogdán kuriának, az volt a lépvessző, amin a vendégeket újra összefogdosták.

S aztán egy szép napon csak végig esett a fübe, a szép, a gazdag Bogdán. Azt se mondta: jaj! A viaszárga keze ott feküdt a könnyű nyári zekéje fölött, a szívé. A szíve ölte meg. Azt mondják, az édesanyjától örökölte.

Egy kis vézna leány futott le hozzá lélekszakadva, ő vette észre, vagy tán sejtette, — az írődeák, ahogy a szegény apja nevezte volt azelőtt kedveskedve. Az „írődeák” — s ahogy futott sebesen, az ijedségtől elálló lélegzettel, — hát csak lerogyott a földre, az apja mellé.

Letta nagy zürzavar, azt se tudták, mihez kapjanak. Bogdánék egyik ájulásból a másikba esett, utóljára is a szegény kis „írődeák”-nak jutott eszébe az orvosát benyargaltatni az egyik háts paripát. Mindenki elveszítette a fejét. Az orvos nem mondhatott egyebet: meghalt.

Végig a házban nagy lett a csöndesség. Olykor kopogtak a falon tompán, a gyász-

* A költőné „Nálunk” című, készülő verseskötönyéből.

posztót szögelték a temetkezési intézet egykedvű emberei.

Odakint a kertben levagdosták a rózsákat mind, egész tele lett velük a halottas szoba. Legalább nem téphette le őket más, piszkos kalmár kéz, kapzsi bevők. Mert eiharangoztak mindent. A családnak egyik jó barátja, — aki megmaradt a sok közül, — Berenkei, kiméletesen adta tudtára az özvegynek a vagyoni állapotot. Az asszonynak fogalma se volt addig azokról a dolgokról, amit hallott. Neki csak pénz kellett és ismét pénz, bőség, amihez hozzá volt szokva gyerekkorától. Bogdán is ur volt ahhoz, hogy utánna nézhessen a dolgoknak, mindig úgy képzelte, hogy kiheveri valamikor. Keresztül huzta számításait a legbizonyosabb kétszerkettő: a halál.

Özvegy Bogdánék ott hagyta hát a két leányával a rózsáskertet, ott mindent. A vasuti kocsiróványán aztán elgondolkozhattak róla, melyik rokonhoz menjenek legelőbb. Ah, bizonyára szívesen fogadják őket, a régi jó napok emlékeiért...

Az „írődeák” összegubbaszkodva ült az egyik szögletben. Épen aznap töltötte be a tizenhatalmadik esztendejét. Szomorú mulatság, de hát ő ahhoz volt szokva. Azelőtt se igen törődtek az ő születésnapjával. Legfőképpen a kedves Anna testvér irt neki egy szép hosszú levelet, a kis „leckebojárna”, ahogy a nagy buzgóságáért az intézetben elnevezték. Ilona sorba elfette azokat a leveleket, megcsókolgatta rajtuk a legsarkára huzott kis keresztet. Olyan hálás volt érte.

A kisebbik leány, a huga, — az ablakon nézegetett kifelé. Mintha nem is testvérek lettek volna, oly igen elütöttek egymástól. Űde, babaarcú szöke volt Margit, aki már eddig is sorba is letáncolta a megyebeli lányokat. Hogy örülhetnek most azok! — De ez Margitnak nem jut eszébe. Egykedvűen fixirozta a publikumot és kissé pózolt is, hogy látta, mint feltűnik a fekete ruhában.

Az anyja, ha ránéz, mintha felgyulni érezné magában a reménységet, — ah, de ott van a másik, szegény. Arca sápadt, a hátrafélt haja még szánandóbbá teszi, — mi lesz abból?

— Én azt mondom, hogy ne menjünk Gálboryékhoz, — szólott egyszerre Ilona komolyan.

Bogdánék szinte hevesen felelt:

— De hát mit tegyünk! — Erzsébet néteknél ugyan el lesz zárva Margit a világtól örökre!

— Azt hiszem édes mama, egylőre ráérünk, nagyon új még a fekete ruhánk...

Egy kicsit el is pirult az izgalomtól Ilona, hogy olyan bátran beszélt az anyjával, ő, akinek mindég hallgatni kellett. Aki pártját fogta, aki meg is dicsérte olykor a szép kaligrafikus betűit, mikor mutatába behozott a vendégeknek egy-egy másolatot, amit Ilona készített neki, — az édesapja, nincs... Neki úgy tetszik, egy végtelen idő óta, pedig a rózsák még meg se hervadtak a koszorújában.

— Válasszunk, — mondta Ilona komolyan. Én Erzsébetiékhez megyek és ott leszek addig, míg tanulok valamit, hogy a kenyeremet megkereshessem.

— Pfüj! — biggyesztette fel a száját Margit. Talán harisnyákat akarsz kötetni piszkos kis parasztlányokkal s alázatosan megasszonyoságot a béresnéket, mert hát az is kundsáft. Igazán érdekes vagy Ilona!

A sápadt leány szeliden felelt:

— Úgy is jobb lesz, mint kegyelemkenyéren élni egyik rokontól a másikig...

Bogdánék szólt közbe:

— Margitnak igazsága van, ur leány nem alázhatja meg magát annyira. A nagyapátok kenyeré nem kegyelemkenyér, az én ereimben is Gálbory vér buzog. Négyen vannak még testvérek rajtam kívül, gazdag emberek mind. Gálbory Minka viszont nekünk köszönhet sokat, hisz tőlünk ment férjhez.

Bogdánék tovább szólte terveit:

— Az ékszeremet megmentették, abból ruházokdunk. Margit ügyesen öltözködik, — esetleg egy fűrdő-szezonra valót is megspórolhatunk. Meguntam a világot, de nem tehetünk egyebet... Apropos, Ilona, azalatt az idő alatt meglátogathatod Erzsébet német, te úgy se szereted a zajos társaságot.

Ilona csaknem sirt, amíg mondta:

— Én nem leszek Gálboryéknál egy napig sem, nem szeretem őket. Ne haragudj mama. Elég csunya vagyok ahhoz, hogy okos legyenek, engedjétek hát édes, ez egyszer úgy tenni, ahogy én akarok. Szófogadó voltam mindig...

Megakadt torkán a szó és kitört belőle a sírás.

Bogdánék nem volt rossz asszony, Margitnak se volt egyéb hibája, minthogy nagyon el volt kényeztetve s az anyja egy kicsit ingatag, könnyű vére forrt benne, hanem azért most, az Ilona könnyei látására mindhárom elkezdtek sírni. Egymás nyakába borultak, — úgy zokogtak.

— Pici édes Ilonkám, irunk egymásnak gyakran, — hízelt Margit. És aztán vigyázz magadra, meg ne fázzál édes. Tudod, szegény jó apa mindig hurcolta utánunk a kendőt, — ha az udvarra lementünk is, — szegény jó apa!...

Margit szinte lázasra sirta magát. Bogdánék csillapította őket:

— Elég legyen gyerekek, ami elmúlt, nem jó vissza többet. Majd anyai gondossággal tette hozzá: szársítatok fel az arcotokat egy kis rizsppal, egészen kifújja a szél, mindjárt ott leszünk.

— Aztán Ilona, te is vigyázz magadra, kocsit fogadj! — kiáltottak még vissza az állomásról. És sokáig lengették a fehér kis kendőt az induló vonat után.

II.

Tavas lett megint. Újra nyitottak a piros rózsák a Bogdán kurián; nem vágta le senki, úgy hervadtak el a szárukon. Berenkei rálicitált a birtokra, még se lett az a Stern árendásé. A szegény kutyákat se verték ki, megtalálták a régi helyüket Mufti, a nagy fehér agár és Boxer, az újfundlandi, kényelmesen heverésztek a gyékényszőnyegen, a folyosó végében. A galambok is csak úgy bugtak a tornyos ducban, mint annakelőtte.

Berenkei átvett a boldogult barátjától mindent és spekulált. Ezuttal félre tette ő is a nagyuri passziókat. Dolgozott reggtől estig, egy ingujra vetkőzve, a fővárosba maga szaladt fel, ha valami elintézni való dolga akadt. Nem bízott már senkiben.

Egy meleg nyári napon, szintén valami sürgős dolga miatt, sietve rőtta odafönt az aszfaltot. Nem kellett kitérnie senkinek, az utca néptelen volt még, az utmenti nyesett ákácok is mintha aludtak volna a tikkasztó hőségben. Elvett egy-egy álmos hordár ácsorgott, mint akinek nincs egyéb dolga.

Az egyik fordulónál, karsú, magas fiatal leány jött vele szemközt. Fekete ruhában, szemére huzott kis kerek kalappal. Önkénytelen rátekintett s kedves meglepetéssel kiáltott fel: maga az Ilona kisasszony?

— Ni, Berenkei ur! — csengett a leány hangja, — mily öröm ismerőst találni ebben a nagy idegenben!

Csak most vette észre Berenkei, mennyire megváltozott a kedvetlen, sápadt teremtés. Edzett, nagy leány lett belőle, végtelen szeretetreméltósággal párosult komolysággal. Őszintén elmondott mindent, nem szégyelte magát, nem titkolódzott. Ő most egy nagy üzletben van alkalmazva, ahol egész nap ir, számol, — a jövő hónaptól kezdve pedig már felemelik a fizetését, mert a francia és angol levelezést is átvette.

Berenkei udvariasan tudakozódott a mamájáról s a szép kis Margitról.

— Ők is feljöttek Pestre, a rokonok terhére nem lehettek. Most Margit a színiakadémiába jár. Látná, azóta még szebb, — és úgy eldicsérte, mintha legalább is az édes mamája lett volna.

— Hol laknak? — legközelebb fölkeresem magukat, — mondta Berenkei a bucsuzásnál.

Ilona el is felejtkezett róla, hogy ott-hon elbeszélje, annyira tele volt az angol és francia nyelv tanulmányozásával, úgy, hogy csak egy hónap mulva jutott eszébe szólni az édesanyjának. Akkor is egy névjegyéről, amit kezében tartott. Berenkei küldte, — azt hiszem az lesz benne, hogy meglátogat.

Bogdánék nem igen kedvelte azelőtt Berenkei szokimondó természete miatt, most azonban szemlét tartott hadserege fölött, mint a jó katona. Sietve adta ki rendeleteit:

— Margit, te itthon maradsz, vedd fel a rózsaszínű bluzodat, a hajadat igazítsd meg, jó lenne, ha újra fésülködneél. Ilona elment, nem mulaszthat a főnök ur engedelmé nélkül.

És mégis ő került vissza a rózsabokros, galambducos nagy udvarházba.

Az utolsó csók.

Midőn közelg a búcsu óra
 S összekulcsolva két kezünk,
 Örömből s kínzó fájdalomtól
 Már többé mit sem érezünk.

Kezünk hiába tartja fogva
 Egy-egy barát vagy egy rokon,
 Hiába simogatja arcunk,
 Hiába csókol homlokunk.

A test megtört és már nem érez.
 De mégis éled a beteg.
 A magas égből mintha hullna
 Arcára forró permeteg.

Egy csók, amely már rég elhangzott,
 Ki tudja, hogy hány éve már,
 Anyánknak búcsúcsók hozzánk
 A végső percben visszajár.

A csók, amelyet legutólszor
 Anyánknak ajka ránk lehejt,
 Becéz, elkísér végutunkon,
 Ha ránk terítnek gyászleplett.

FELEKI SÁNDOR.

Katolnay.

A Békésmezei Függelenség számára
 írta: Zalay Masa.

A minap reggel a szobalányom egy égővörös szegfűcsokrot csempészett a paplanomra, aztán csendesen tett-vett a toalette-asztalom körül, miközben félszemmél a szegfűket figyelte, hogy mikor repülnek a szoba közepére? Mert Paulin ismerte egynémely virágbokréta szomorú sorsát, bő tapasztalatai voltak viharos hangulataim felől, amikor vandál módra bántam nekem nem tetsző illatos üdvözlétekkel.

Paulin ezuttal csalódott. Már rég ébren voltam és félig csukott szemekkel ittam be azt a biboros színűskálát, amit az élénk szegfűcsokor és a paplanselyem tüze gyújtott. Nehány rezgő napsugárfolt táncolta körül a virágokat, a fény és virulás bájos szimbolumaképpen.

— Tehát itt van megint Katolnay! konstátáltam kicsit kedvetlenül, mert ennek a napnak programja már meg volt állapítva és ez a váratlan megjelenés áthuzta a terveimet, vagy legalább is módosítást követelt.

Ha Katolnay egyszerűen egy vidéki látogató, — akkor legfeljebb némán beleilleszkedik az udvarias vendég szerepébe és nem kíván személyét illető engedményeket vagy változásokat. De Katolnay egy becézett regényíró és ugynevezett férfi-

Nyílttér.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
olegondó, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turisztalónt, selyemkangarót stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét követően Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruhan.

8982/908. ikt. szám.

Pályázati hirdetmény.

A békéscsabai m. kir. földmives iskolánál növendékek kiképzésére létesített és a törvényhatóság jelölése alapján az 1908—1909. tanév kezdetével betöltendő

négy teljesen díjmentes alapítványi helyre

ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezekre az alapítványi helyekre magukat felvétetni akar-

ják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi július hó 25-ig bezárólag Békésvármegye alispánjához címezve a m. kir. földmives iskola igazgatóságánál Békéscsabán nyújt- sák be.

A pályázati kérvények a következő okmányokkal szerelendők fel:

1. Keresztlevél annak igazolására, hogy a pályázó 16. életévét már túlhaladta.

2. Iskolai bizonyítvány a pályázó előképzettségének igazolására.

3. Orvosi bizonyítvány a pályázó ép és egészséges testalkatáról, amelyben esetleg külön bizonyítvánnyal a himlő ellen való újraoltás megtörténte is igazolandó.

4. Községi bizonyítvány a pályázó illetőségéről, jó erkölcsi magaviseletéről, az ő, valamint családjának vagyoni állapotáról.

5. A pályázónak, ha kiskorú, szüleinek vagy gyámjának kötelező nyilatkozata arról, hogy a jelentkező a két éves tanfolyamot elvégezni fogja és hogy az előirt ruházattal és felszereléssel lesz ellátva.

Békésvármegye községi illetőséggel bíró szegény sorsu és földmives szülőtől származó pályázók előnyben részesülnek.

Elkészetten beadott kérvények nem vehetők figyelembe.

Gyulán, 1908. évi május hó 31-én.

Ambrus Sándor
alispán.

Szerdai panamakalapos urat kéri barna baba e lapban jelezni, hogy közelebbi ismeretség lehetséges-e? „elkisért” — „piros”

Mielőtt személy-, jel- zálog- vagy építési KÖLCSON iránt intézkednék kérjék díjtalanul prospektust. **MELLER L. EGYED** BUDAPEST IX., Lóczya-utca 7. Telefon-internumban 46-31.

Festékküzet!

A szobafestő és mázoló-mester urak különös figyelmébe ajánlja saját készítésű

olajfestékeit, továbbá száraz festék és ecset-árukat, valamint kence és lakkokat

s az összes itt fel nem sorolt hozzávaló összes árukat jutányos áron, nagy választékban:

Klein Jakab — fűszer- és festékkereskedő
Békéscsabán, Berényi-ut.

Szobapadló lakkok! Szobapadló lakkok!

Fényképkülönlegességek
Nagyítások ■■■ **Festmények**

művészi kidolgozásban

BÉKÉSGY.

Ő Fensége József főherceg udvari fényképésznél

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KIADÓHIVATALA

Művészi kivitelű bál meghívók, eljegyzési, esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, körlevelek, gyászjelentések s mindenféle nyomtatványok olcsó áron készíttetnek

A kiadóhivatalban jutányos áron vétetnek fel hirdetések és azok biztos eredményre is vezetnek

Kávéház átvétel.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Békéscsabán a jó hírnévnek örvendő Berger Sámuel-féle

Kossuth-kávéházat
f. évi július hó 1-től kezdve átveszem.

Az átvétel alkalmával teljesen ujonnan átalakítom az összes helyiségeket és kibővitem azt

♣♣♣ vendéglővel, ♣♣♣

ahol tisztán kezelt izletes ételek mindenkor étlap szerint rendelhetők. Naponta többször frissen csapolt kőbányai sör, továbbá finom kert, homoki és hegyi borok kaphatók.

A t. közönség szórakoztatására teljesen új billiárd-asztalok, dominó, sakk állanak rendelkezésére.

Kérem a t. közönséget, hogy elődöm iránt tanusított pártfogásban engem is részesíteni kegyeskedjenek és minden igyekezetem odairányul, hogy azt ki is érdemeljem.

Kitünő tisztelettel **FUCHS SALAMON** vendéglős.

Minden órajavítás 1 korona 60 fillér!

GELLÉRT BÉLA ut. ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÉSZ
BÉKÉSCSABÁN, VASUT-UTCZA.

Ajánlja dusan felszerelt nagy raktárát valódi sveiczi zseb-, fali órák-, arany- és ezüst ékszerekben.
Gramofon és bármily zenemű-javítások jutányos árban készülnek.

Ezüst órák 12 Kor.-tól! Fali órák 4 koronától! Nickel órák 5 Kor.-tól!
Ezüst órák 3 Kor.-tól!

Raktár beszélőgépek és a hozzá szükséges alkatrészekből. Legjobb minőségű hanglemezek raktáron.

Videki megbízásokat pontosan és olcsón eszközölk. Órajavítás és eladásnál 5 évi jótállást vállalok.

VASUTI MENETREND. Érvényes 1908 május hó 1-től.

Budapest k. p. u. — Arad.				Nagyvárad — Szeged-Rókus.						
Budapest indul	720	8	2	1220	930	Nagyvárad indul	602	1020	445	770
Szolnok érkezik	916	1050	351	340	1233	Nagyszalonta	708	1126	602	924
Szolnok indul	255	923	1109	358	407	Kötegyán	728	1144	620	932
Mezőtúr	440	1005	1210	442	524	Gyula	758	1218	657	1037
Gyoma	525	1034	1240	502	600	Békéscsaba érkezik	817	1237	718	1105
Békéscsaba érkezik	642	1111	128	543	704	Békéscsaba indul	824	148	741	444
Békéscsaba indul	709	1113	205	553	720	Orosháza	915	249	850	550
Kétegyháza	743	1130	229	611	756	Hódmezővásárhely	1000	344	1012	653
Arad érkezik	910	1212	329	654	900	Szeged-Rókus érkezik	1045	422	1101	740

Arad — Budapest k. p. u.				Motorkocsi menetek.						
Arad indul	509	818	1125	416	451	Nagyvárad indul	801	113	—	—
Kétegyháza	611	901	1234	500	625	Nagyszalonta	—	927	251	—
Békéscsaba érkezik	635	919	1259	517	651	Kötegyán (98)	—	1001	329	—
Békéscsaba indul	643	923	129	520	677	Sarkad	—	1013	342	—
Gyoma	736	1007	225	604	859	Gyula-városerdő 36. sz. ór. (fmh.)	—	1027	358	—
Mezőtúr	803	1030	305	625	935	Gyula érkezik	—	1039	410	—
Szolnok	917	1119	424	732	1204	Gyula indul	605	1039	412	816
Budapest érkezik	1225	115	75	940	500	Biczere 43. sz. ór. (fmh.)	617	1081	427	830

Nagyvárad — Gyoma.				Szeged-Rókus — Nagyvárad.							
620	600	ind.	Nagyvárad	érk.	920	825	Szeged-Rókus indul	330	1059	301	800
634	213	érk.	Óssi	ind.	908	808	Hódmezővásárhely	428	1140	347	856
636	214	ind.	Vésztő	ind.	902	808	Orosháza	511	1228	432	1007
932	451	érk.	Szeghalom	érk.	613	500	Békéscsaba érkezik	636	118	515	1170
942	501	ink.	Déaványa	érk.	612	500	Békéscsaba indul	656	138	548	450
1010	528	érk.	Gyoma	ind.	544	432	Gyula	719	202	612	526
1025	541	ink.			531	412	Kötegyán	754	232	643	617
1112	625	érk.			477	325	Nagyszalonta	831	257	708	702
1142	636	ink.			457	313	Nagyvárad érkezik	940	400	810	828
1142	636	ind.			457	313					
1223	718	érk.			350	230					

Püspökladány — Szeghalom.				Kiskunfélegyháza — Orosháza.							
700	155	ind.	Püspökladány	érk.	100	852	Szeged-Rókus indul	—	—	—	350
950	422	érk.	Szeghalom	ind.	1020	550	Hódmezővásárhely (93, 94)	—	—	—	455
							Orosháza (118)	—	—	—	455
							Békéscsaba (117)	930	818	1143	612
							Biczere 43. sz. ór. (fmh.)	943	836	1158	740
							Gyula érkezik	955	851	1212	803
							Gyula indul	—	856	1214	—
							Gyula-városerdő 36. sz. ór. (fmh.)	—	910	1226	—
							Sarkad	—	929	1242	—
							Kötegyán (98)	—	962	104	—
							Nagyszalonta	—	1022	133	—
							Nagyvárad érkezik	—	1205	310	—

Vésztő — Hollód.				Békéscsaba — Békés.							
445	510	ind.	Vésztő	érk.	920	402	Szeged-Rókus indul	352	713	152	814
680	614	ink.	Kötegyán	ind.	806	240	Hódmezővásárhely (93, 94)	558	1240	500	1115
616	655	ind.	Hollód	érk.	719	215	Orosháza (118)	—	—	—	—
859	1011	érk.			440	1109	Békéscsaba (117)	—	—	—	—
							Biczere 43. sz. ór. (fmh.)	—	—	—	—
							Gyula érkezik	—	—	—	—
							Gyula indul	—	—	—	—
							Gyula-városerdő 36. sz. ór. (fmh.)	—	—	—	—
							Sarkad	—	—	—	—
							Kötegyán (98)	—	—	—	—
							Nagyszalonta	—	—	—	—
							Nagyvárad érkezik	—	—	—	—

Mezőtúr — Szarvas — Orosháza.				Kisszénás — Kondoros.													
229	1215	540	indul	Mezőtúr	érkezik	930	230	910	441	745	237	ind.	Kisszénás	érk.	705	1215	706
824	144	823	"	Szarvas	"	315	103	628	456	800	252	érk.	Kondoros	ind.	650	1200	651
536	1117	607	"	Orosháza	"	535	326	840									

3506/908. ikt. sz.

Pályázati hirdetés.

Az Orosháza nagyközségben szervezett alábbi

két községi orvosi állás

betöltésére pályázatot hirdetek. A betöltendő II. orvosi állás javadalma 1200 korona fizetés és a trachomás betegek kezeléseért 400 korona pótlék, a III. orvosi állás javadalma 1200 korona fizetés és a halottkémlés végzéseért 400 korona pótlék. Az orvosokat vagyonnal bíró betegek kezeléseért a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak is megilletik.

A törvényszerű képesítést igazoló és eddigi alkalmaztatásról szóló okmányokkal felszerelt kérvények hozzám folyó évi június hó 16-áig bezárólag benyújtandók. Az állások július hó 1-én elfoglalandók.

Orosházán, 1908 május 29.

Dr. BERTHÓTY ISTVÁN
főszolgabíró.

Ingatlan-eladás.

Zahoran György tulajdonát képező volt Szeberényi-féle

78 okta föld

mely közvetlen a város mellett fekszik, igen kedvező fizetési feltételek mellett

bármely kis parcellákban is eladó.

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvéd ur irodájában Békéscsabán.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, miszerint Békéscsabán, az Orosházi-ut 661. szám alatt eddig létezett

Kovács György-féle

kenyérsütődét

megvettem és azt június 1-től kezdve saját nevemen tovább fogom vezetni. Üzletemben saját sütésű tisztán kezelt házi-kenyér, mindenféle hüvelyes vetemények, továbbá liszt, korpá és felvágott tűzifa kapható, melyeket jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett árusítom.

Kérem a t. közönséget, hogy elődöm iránt eddig tanúsított szives támogatásb engemet is részesíteni kegyeskedjenek.

Tisztelettel

Fekete István.

HORVÁTH VIKTOR

Békésmegye legnagyobb fényképészeti műterme
BÉKÉSCSABÁN — VASUT-UTCZA

Művészies fényképek teljesen új technikai eljárás szerint különféle színárnyalatban

Előnyös világítás hölgyfelvételekhez!

GOLDBERGER A. V.

HIRDETÉSI IRODA
BUDAPEST, IV.,
RÖSER BAZÁRBA
(KÁROLY-KÜRUT 22. SZ.)
HELYEZTETETTÁT.

Nagy pünkösdi vásár!

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy raktárom tulhalmozottsága miatt

NAGY

PÜNKÖSDI VÁSÁRT

rendezek s **feltűnő olcsó áron**

árusítom az összes férfi-, női- és gyermekcipők, női és férfi nyakkendők, női- és férfi gallérok, kézelők, ingek, divatos kalapok, keztyűk,

fűzők, női bluzok, harisnyák, napernyők, kézi- és utazó táskák, bőrdöngők, gyermekkocsik s e helyen fel nem sorolt összes árukat.

Feltűnő olcsó árak!

Kérem a nagyérdemű közönséget raktárom megtekintésére.

BLAU BÉLA divatárú - kereskedő
Békéscsaba, Kossuth-szoborral szemben.

Lilinger István és Társa

Békéscsabán, Vasut-utca, a Berbekucz szijgyártó mellett.

A tavaszi és nyári idényre ajánlják a legegészségesebb szabású sikkes

férfi-, női- és gyermekcipő-üzletüket,

akik a legrövidebb idő alatt minden e szakmába vágó munkát gyorsan, pontosan és jutányosan készítenek.

Raktáron vannak:

Cipőkrémek díszdobozban
12 darab 3 korona.

Valódi angol
gummisarkok.

A legtartósabb angol
cipőfűzők.

„Togó” fájdalomelhárító
tyukszemirtő! 20 fillér.

„Sudin” lábizzadási
ellen biztosan ható szer.

Vidéki munkákra különös gondot fordítunk.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőződtet izléses munkánk jóságáról.

Szives pártfogást kérnek

Egy tanonc
fizetéssel
felvétetik

Lilinger István és Társa

Békéscsaba, Vasut-utca, a
Berbekucz szijgyártó mellett.

Szegfű Rudolf gazdasági gépraktára

Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkitűnőbb gyártmányú **mezőgazdasági gépeket.**

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyáranak békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb árban elvállalja saját gőzekével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

Olcsó italok.

Üzletem megszüntetése miatt italkészletem beszerzési áron kiárusítom.

1 liter jó zamatú hegyibor ezelőtt 50 kr., most 32 kr.		
1 „ ménesi bikavér .. „	80 „	40 „
1 üveg Leányka 1902-es .. „	100 „	60 „
1 „ Rizling 1900-as .. „	120 „	65 „
1 liter kitűnő thea-rum .. „	100 „	60 „

Balla (Berger) Sámuel

Békéscsaba, Csirkepiac.

REIN JENŐ festék- és kefe-üzlete

BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Molnár-ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint kizárólagos

festék-, ecset- és kefeáru-üzletemet

ismét megnyitottam és raktárom tulhalmozottsága miatt igen jutányosan árúsítok mindenféle festék- és kefe-árukat. Kiválóan ajánlom saját készítményű olajfestékeimet. Mindennemű szobapadló lackjaimat, borostyánlak, linoleum, a világhírt „Medve”-jegyű padlólack egyedüli lerakata, angol és belföldi kocsimázak, mindennemű és színű száraz és por-festékek, homlokzat-festékek, ruhakelme festékek, művész-olaj és aquarell vízfesték, festő-vásznak, minden a festék szakmába és iparosok részére szükséges anyag-áruk a legjobb minőségben a legjutányosabb árban.

== Amerikai petroleum és denaturált szesz jutányos árban. ==

Tisztelettel: **REIN JENŐ.**

Ugyanitt teljes fűszerüzlet-berendezés, valamint egy minden szobában felállítható és összerakható gőzfürdő igen jutányosan eladó.

Hölgyeim! Tavaszi és nyári nagyvásár!

Tisztelettel tudatjuk, hogy az összes

TAVASZI és NYÁRI DIVATUDONSÁGAINK

áruházunk részére megérkeztek.
A nyári idényre ajánljuk

szövet, delain, angol sephir, francia batist és mosókelmékből

dusan felszerelt raktárunkat.

Kész fehérneműek a legfinomabb kivitelben. — Selyem, lüster, cloth, jouponok

mesés nagy választékban. A leg-
szébb és a legjobb gyártmányu

szőnyegek, függönyök, vásznak, chifonok.

Kiváló tisztelettel

Löwy Jakab L. és Társa
Békéscsabán.

Magyar ipar! **TIMRÓ JÁNOS és GYÖRGY** Magyar ipar!
csizma- és cipő-műhelye és kész raktári munkák üzlete
BÉKÉSCSABÁN

Kossuth-tér, saját ház, motorállomás mögött.

Minden ember, ki jó és tar-
tós csizmát vagy cipőt akar
viselni, forduljon bizalommal

Timró János és György üzletébe,

ahol minden ezen szakmába tartozó munkák kifogástalan
minőségben, igen jutányos áron készülnek box-
borju-, tehén-, pittling- és lóborból. Raktáron tartunk
különböző bőrsírt, kenőcsöt, gummi-sarkokat stb.,
csizma és cipő szakba vágó összes
kellékeket.

Mindennemű javítások gyorsan
és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítunk.

A KI SZÉP AKAR LENNI, használja egyedül a HAJÓS-féle ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéből jövő hála-
iratok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépitőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörössget és minden-
nemű arctisztatlanságot varázsszerű gyorsan eltüntet.

— Ára egy tgelynek 1 korona. —

Vigyázat! — Csakis Hajós-féle készítményeket
tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD,
továbbá Békéscsabán: Réthy Béla gyógyszer-tárában, Radó Mihály „II. Rákóczi
Ferenc” gyógyszer-tárában és Rózsa Hermann és Tsa illatszer-üzletében.

BABINSZKY JÁNOS

EZELŐTT TURCSÁN PÁL
MŰSZTERGÁLYOS BÉKÉSCSABÁN, FŐTÉR.

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és
vidéke nagyérdemű közönségét, hogy a

m ű e s z t e r g á l y o s

szakmába vágó munkákat, ugymint: fa-, szarv-, csont-,
borostyán-, tajt- és leg-
finomabb pipaszárakat,
továbbá billiárd-dákókat
és golyókat, lignonszantum
tekepályagolyókat és babákat a legjutányosabb ár-
ban készítek. — Továbbá tudatom, hogy elvállalok
nap- és esőernyő-javításokat.

Utánzott elefántcsontgolyókból nagy raktárt tartok.
A n. é. közönség becses pártfogását
továbbra is kérve, vagyok tisztelettel **BABINSZKY JÁNOS.**

Egy tanonc felvétetik.

Női KALAPKIRÁLY Békéscsabán.

Pünkösdi nagy vásárt rendezek

női-, leány- és gyermekkalapokból, mindennemű piperecikkek s az összes divatcikkek különlegességeiből.

Kalapátalakításokat a leg-
jutányosabb áron mellett eszközölök.
Mesés olcsó áramra felhívom a
hölgyközönség szíves figyelmét.

Tisztelettel

KÁDÁR JENŐ

női kalap-, női divat- és kézimunka
áruháza
Békéscsabán, Vasut-utca.

Lapunk nyomdájában
egy fiu TANULÓUL
azonnal felvétetik.

Gyopáros fürdő megnyitása.

Orosháza község tulajdonát
képező

GYOPÁROSI GYÓGYFÜRDŐ megnyitattott.

Kiváló gyógyhatású: csuzos bántalmaknál, bőrbetegségeknek, görvélykórknál, görvélyes mirigydagadatoknál, bőrnymphák és csontfekélyeknél, ízületi vastagodásoknál, kisebb fokú ízületi zsugorodásoknál, angolkórknál, női bajoknál. Női és férfi masszírozás, hideg zuhany és meleg kádfürdő berendezéssel.

A fürdő Orosházától kocsin félóra. Vasuti állomás helyben az orosházai - csongrád - félegyháza - budapesti vonalon. Fürdőorvos helyben. Községi olcsó és kitűnő szálloda és vendéglő, nagy kiterjedésű park és zenével.

Előljáróság.

WEISZ MIKSA női divatárúháza Békéscsabán, Fötér.

A nyári ujdonságok megérkeztek!

BORDÜR A DIVAT!

Erre való tekintettel az összes divatkelmék a legszebb mintával: francia delain, creton, batist mindenike szebbnél szebb bordurokkal.

Ruhakelmék és angol sephirek.

Kész vászon- és batisztruhák egyedüli raktára Békésvármegyében.

Kész angol sephir, csipke és selyemblousok, juponok, nyakkendő, gallérok, zsabók a legutolsó divat szerint.

Dús választék gáz- és selyem napernyőkben.

Felvállalok angol és francia ruhákat, melyeket a legkényesebb ízlésnek is megfelelően készítették el.

Kelengye-osztályom páratlan a vidéken.

Telefonszám: 31.

Vidéki rendelésekre nagy súlyt helyezek.

Békéscsabán a kanálisi szőlőkben egy ujonnan épített 2 utcai szobás ház csinos virág- és szőlőkerttel (Nagy Gábor-féle Delaware-faj) szabad kézből eladó. Értekezni ugyanott 933/3. szám alatt a tulajdonosnál.

Eladó birtok.

Liker Jánosné, Zahorán Mária tulajdonát képező és pedig a csabai határban, furisi határrészben fekvő

35 kis hold föld

és a békési határban

• Kondoros mellett levő •

144 kis hold föld
egészben vagy apróbb
parcellákban ELADÓ

Értekezhetni dr. Ursziny János ügyvédi irodájában Békéscsabán vagy birtokosnővel Békéscsabán
• • 2102. házsám alatt. • •

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit
fölülmul hazánk
természetes
szénsavas vizek
királya:

a mohai ÁGNES-forrás

Millenniumi nagy
éremmel kitüntetve.
Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomoréget

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerek fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső-, és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbetegségektől és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz.

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár Békéscsabán: FISCHER M. H. és GRUBER cégnél.

Akar JÓ KÁVÉT inni?

Akkor csak Patay Mihály csemege-üzletében vásároljon

Egy jó házból való fiu TANULÓUL felvétetik.

Előpatak gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbetegségeknél, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagy hírű előpataki gyógyvizet orvosi javaslat szerinti ivásra, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerekkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, masszázs, svéd torna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idején: május 15-től szeptember 15-ig.
Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zeneidőnek fele fizetendő, lakások 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szén-dioxid, égvényes vasas vizek között első helyet foglalja el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és hűtő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szentkúti helyi Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság

Csak egy pillantás a kirakatra!

Ott diszlenek mindenféle tavaszi újdonságok: férfi és gyermekkalapok, színes és fehér puha elejű ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, utolsó divat szerinti kalapok, cipők. Női piperecikkek óriási választékban.

Az összes szabókellékek legnagyobb raktára Békésmegyében:

DEUTSCH TESTVÉREK

női és férfidivatruháza Békéscsaba, Fötér, városházával szemben.

Szolid, pontos kiszolgálás.

Lakatos üzlet átvétel

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Ó-temető-utca 1952. sz. alatt levő

Adamik Mihály lakatos-üzletét átvettem s azt a mai kornak megfelelően újra berendeztem.

Készíték vasszerkezeteket, vasablakokat, vaskapukat, kerítés és sir-rácsokat. Mindennemű épületvasalásokat feltűnő olcsó árak mellett.

Takaréktűzhelyek saját terveim szerint készülnek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig s azokat raktáron is tartom. Házi telefon és villamos csengettyű-szerelést s évi jókarban tartását előnyös feltételek mellett. Minden néven nevezendő vízvezeték-szerelést, fürdőszobák berendezését szakértelemmel végzem s szivattyús kutak szerelését és jókarban tartását elvállalom. E szakmához tartozó bármilyen javítások gyorsan és pontosan előnyös árak mellett eszközöltnék.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását mély tisztelettel kéri

ADAMIK MIHÁLY UTÓDA

DÉNES BÁLINT lakatos-mester BÉKÉSCSABÁN.

Lakatos üzlet átvétel

Lakatos üzlet átvétel

Lakatos üzlet átvétel

Vlcskó Testvérek

kocsigyártók

BÉKÉSCSABÁN

Zsidótemplom-utca 1760. sz., saját házukban.

Készítenek mindennemű modern **uri hintó-kocsikat,**

Ócska kocsik javítása és ujjakkal való becserélése.

fedeles kocsi és batárokat, uriszánokat, valamint az összes ruganyos kocsikat kifogástalan csinnal, a legrövidebb idő alatt.

Gazdasági eszközöket, teherkocsikat stb. a legjobb minőségben, jutányos árakon készítenek.

Javításokat gyorsan, pontosan eszközölnék.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott KULCSCSAL

Minden jobb üzletben kapható. HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leg-hőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arc-bőreit úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása leggondosabb, tehát a hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használnunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedüli biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépségkészítő a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtájkát, miltessert, arc-és kézvrösségeket. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-puder (fehér, róza és krém színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni:

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

A Földes-féle Margit-Crème Békéscsabán kapható: Lőrinczy László, Réthy Béla, Radó Miklós gyógyszerészeknél és Dobay Kálmán drogériájában.

1434-1908.

Pályázati hirdetés.

Békésvármegyébe kebelezett Endrőd nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött egyik községi orvosi állásra

pályázatot nyitok.

Felhívom mindazon orvosokat, kik ezen havi előleges részletekben fizetendő évi 1200 korona készpénzfizetéssel, továbbá beteg lakásán éjjel kétszeresen számítandó 80 fillér, az orvos lakásán 60 fillér és halottkémelésért 20 fillér szedésével javadalmazott és a szegények ingyen gyógyításával egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat, képesítésüket és életkorukat igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényüket hozzám f. évi június hó 20-ig adják be.

Megválasztott az állást a választás napjától számított 15 nap alatt elfoglalni köteles. Gyoma, 1908. május 28.

ROHOSKA, főszolgabíró.